

T.B.M.M

DDC:
YER: 73-4074
YIL:
CLT:
KSM:
KOP:
DEM: 73-8058

KÜTÜPHANESİ

الهامات و تغلیطات

پسیق و لوژی یعنی فن منافع الروح و دانه

بعض ملاحظات

محرری

اجل مدح

« ترجان حقیقت » غزته سنه تفرقه دن صکره

ایلاک دفعه

اوله رق « عارف نظارت جلیله سنک رخصتیه

کتاب اوله رق دخی با صلیشدر

استانبول

سنه

۱۳۰۲

B.D.

236

63

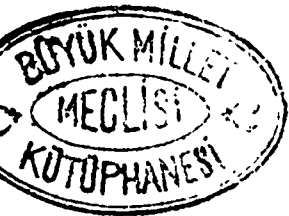
B. M. M.

Kütüphanesi

Es. No. : 1939 / 2496

Remiz : 256

29 Mayıs 1937

63
الهامات وتقليطات

پس بقولوروی یعنی فن منافع الروح و حداد
بعض ملاحظات

—0—

محرری

احمد مدحت

—0—

« ترجمان حقیقت » غزته سنه تفرقه دن صکره

ایلاک دفعه

اوله رق معارف نظارت جلیله سنک رخصتیه

• کتاب اوله رق دخی با صلیشدر

استانبول

۱۳۰۲

3-4074

﴿ الهامات و تغلیطات ﴾

پسیقولوژی یعنی فن منافع الروحیه دائر
بعض ملاحظات

—0—

مبحث

۱

« خلقت بشریه ده تساوی و یا عدم تساوی »

منطقیونك « قاضی » — تقیم در بسی
چپلاق طرناقلری اکلی ایکی آیاغی اوزرنده
بورر بالطبع کولر « دبه عرضیاتیله تعریف
ایلدکلری مخلوق عجبیدن بر بسی نرهده
کورسه کز « انسان » دیرسکز . تعریف
اغیارینی مانع افرادینی جامع اولدیغنه کوره

بوتعرف ايله معرف اولان مليـونلرجه
 انسانلرک شو معرفتلرنده کی تساویلی عجباً
 خلقتلرنده کی تساویلرنده می نشأت ایدر ؟
 هر انسان دیکر ینک عینیبدر ؟ هیات !
 علم قیافت ار بابی انسانلرک اشکال
 خارجیه سنی تدقیقه جـله دن ایلرویه
 کمتلردر . « ایکی انسان بولنه مزکه بریمی
 دیکر ینک هینله شبیهی اولسون » دیمشلردر .
 اما بوسـوزی اویله نوع بشر اوزر ینـه
 آندقری لحاظه واحده ایلـه دفعه سوبلیور
 مامشلردر . تدقیقات و تبعاتی پک ایلرویه
 کوتوره رک انسانلردن هر بر ینک باشی
 قولاغی قاشی کوزی آغزی بورنی الی ایاغی
 وسارهی بولنوب بو اعضادن هر بر ینـه
 مخصوص اولان اشکالـه برابـر اعضای

مذ کوره نك عمومك وضعيت طبيعیه لرینه
 نظراً اصحابه « انسان » دینلدیتی حالدہ
 اعضای مذ کوره دن بر انسانده کور یلان
 هر بری دیگر انسانده کور یلان هر رینه
 شکلاً شبیه اولمدقن ماعدا وضعیة دخی
 شبیه اولمدقنری کور یلوب آکلاشلدقن
 صکره یکدیگرینه عینیلہ مشابہ ایکی آدم
 بولنه میده جفی حکم اولنمشدر .

علم قیافت ایچمه قدیم بر زماندن برو
 بر چوق ارباب تدقیقی اشغال اینمشدر . بزجه
 ابراهیم حقی حضرتلری بو علمده معروفلر .
 دن اولوب اورو پا ترقیات جدیده سی علوم
 قدیمه دن بر چوغنی صرف اوهامدن عبارت
 اولق اوزره رد ایلدیکی حالدہ اس الاساسی
 تشریح کبی فیز یولوژی کبی علوم طبیعیه به

تعلق کو مترن علم قیافت رد اولنہ مامش
و برچوق مدققین بو عملہ اشتغال ایلمدکاری
کی معاصر بنیدن « ژول دوغران پرہ »
علم مذکورہ دائرہ بش بوز شوقدر بیوک
صحیفہ لی مصور و مکمل بر کتاب وجودہ
کتیر مشدر • ایستہ بو ذات کندیسندن اول
علم قیافتہ تفرد ایلش اولان « لاواتہ » نام
حکیم تدقیقہ اتنی عیناً قبول و کندی
تدقیقاتیلہ توسیع ایدہ رک دنیاہ یکدیگر بنک
شبیہ تامی ایکی آدم بولمق شو بلہ طورسون
ایکی بورون و یا خود ایکی ال بیلہ بولمق یعنی
حکم ایلہ علم قیافتک « کیر و مانسی » یعنی
فن احوال ایادی قسمنک مدخلاندہ دیمشدر کہ:
« انسانلرک چهرہ لرندہ نہ قدر فرق وار
ایسہ الارندہ دخی او قدر فرق واردر •

یکدیگرینه تماماً بکزه یان چهره بولنمدیغی
 کبی ایکی ال دخی بولنه مز که بری برینک
 شبیه تامی اولسون . پارمقلرک اوزونلغنده
 قیصه لغنده قالینلغنده اینجه لکنده مدورویا
 مربعلکنده مفاصلده ال اوستنده آووج
 ایچنده کی جز کیلرده والخاصل « ال » دبه
 برهجا ابلاه تسمیه اید یویردیکمز او عظیم وواسع
 میدان تدقیقک هر جهنمنده اوقدر تشابه
 واردر که ایادی عومیه بشر یه دن بریسنک
 دیگرینه مشابهت تامه سنی قطعاً منع ایلر »

دها شور اچقده صانع ماهر مطلق
 عزجلاله حضرتلرینک عظمت واجلالنه
 انسه ان نصل حیران قالمز که میلیونلرجه
 میلیارلرجه ال تصنیع ایدرده هر برنده
 بریسنک دیگرینه بکزه میده جکی درجه لرده

اوسته‌لق آثاری کوسوتر ؟

فکر مزی شوقدر جق بر جولانلاند رقی
اوزرینه مجشملک سرلوحه سنده سرد
اولسان مسئله حل ایدیلوب بتمش دیه
بیله جکمی بز ؟ انسانلک اشبو عدم تشابه
عمومیسنه نظراً خلقتلرنده دخی تساوی بولمده
یغنه قناعت ایلده جکمی بز ؟

تمهیدات واقعه مز هنوز بویله بر قناعت
حصوله کتوره جک قدر بسط و توسیع اید .
لما مشدر . انسان یالکز شـ کل خارجیبی
ایله می انساندر ؟ انسانی تشکیل ایدن شـ یلر
الدن آیا فدن بوروندن قولاقدنمی عبارتدر ؟
انسانک ذاتیاتیله نعر یفنده « حیوان ناطق »
دیلر یکی زمان بونا طعیتدن ذهن در حال اشکال
خارجیه دن اعضای داخلیه به انتقال ایدر .

انسان اولادینه مخصوص اولان اللردن
 آیاقلردن هیچ بریمی دیگرینه شبیه اولدقلری
 حالده عجباینه انسان اولادینه مخصوص
 اولان دماغلردن جکقلردن قلملردن بریمی
 دیگرینه مشابهلدر ؟

تمهیدات سابقه مزه استناداً در حال
 بو سؤاله نفی ابله جواب و یره یلورز .

ار باب تشریح اشبواعضای داخلیه نک
 دخی عدم تشابهلرینه تدقیقات تشریحیه لر یله
 قائل وقانع اولمشلردر . جکر کبی قلب کبی
 عضولر اوزرنده اجرا ایدیملان تدقیقاتک
 قارئلرمزه ارائه ماهیتی ایچون صدرلر ایچنده
 محفوظ اولان بو عضولره انطاردقه لمرینی
 دعوت ایده مزایسه کده دماغ اوزرینه
 انطاردقه لمرینی خارجاً جلب ایده یلمک

ممكندر . دماغ بشر قفاك طاس كيمي ايچنده
 مملو و محفوظ اولديغندى شـ كل دماغ ذ كر
 اولنان طاس كي كنك شكليله آ ز چـ وق
 متشكلدر . ايمدى قفا طاسك بيوكيمي كوچكيمي
 سيوريلىكي يورارلاقلى جبهه زاويه سنك
 آچيقلىقى قپانقلىقى اكسه نك وش قاقرك چوـ
 قورلىقى بومرولىقى وسائر يك درواحوال قفا
 طاسلرنده كى عدم مشابهي كوسترديكى كبي بوكا
 نظراً قفا داخلنده كى دماغك دخى يكديكرينه
 عدم مشابهي استدلال اولنور .

مع مافيه يالكز اعضاى خارجيه نك عدم
 تشابه لريله خلقت بشر ده كى عدم تساوى بي
 همان حكم ايدويورميه جكمز كبي يالكز اعضاى
 داخليله نك عدم تشابه لريله دخى بوقـ دان
 تساوى بي حكيمده استعجال كوسترهيه جكمز .

مسئله مزك بحق تشریحی ایچون برآز دها
تمهیداته لزومز واردر .

بورایه قدر اشتغال ایلدیکمز اعضای
خارجیه و داخلیه بحثی ساده جه و صافیجه
بر علم قیافت بحثی اولوب مسئله بی هنوز
فیزیولوژی یعنی علم منافع الاعضایه بیه
تطبیق ایتمك . « کوز » دیورز و علم قیافت
نتایج تدقیقاتنه استناداً عموم نوع بشرك
کوز لرندن بریسی دیگرینه مشابه اولمدیغنی
دخی حکم ایدیورز . یا عجبا کوز دید .
یکمز اعضا کندبسی ایچون معین اولان خدمتی
ایفاده اولسون یکدیگرینه متشابهیدر لر ؟
هر کوز بر دلومی کورر ؟

احتمال که بوراده قارئلرمن شو سؤالك
جوابنده تردد ایدر لر . بادی امرده حققری ده

وارد در . بز اشیا و اشیاچی کندی کوز مزله
 کوره رك آنلره بشقه لر ينك كوز لر يله باقه بيلك
 احتمالندن قطعياً بعيد اولديغمز ايچون اشيا بي
 هر كسك ده بزم كيمي كوردكلر يني در حال
 حكيمده تردد مز معذور در . فقط تدقيقات فنيه
 وفنونك صنايعه جهات تطبيقيه سي بومسئله
 يي دخي نظر مزده حل ايتمشدر . هينزك
 بداهة كوروب آكلايه يله جكمز بر صورت
 وضوحه قويمشدر . فيزيولوژی اثبات
 ايتمشدر كه كوز لك بعضي-يسي يقيني ابي كو.
 روب اوزاغی كورمز . بوكا « ميوپ »
 اسمی و برلمش و ديكر بعضيلري اوزاغی ابي
 كوروب يقيني ابي كورمز . بوكا دخي
 « پره زيت » اسمی و برلمشدر . حال بوكه
 برميوپ قاچ خط-وه دن هينارت اولان

اوزاغی ابی کورده قاچ خطوه دن عبارت
 اوزاغی ابی کورمز؟ کذلک بر پره ز بیت
 کندیسنه نه قدر بقین اولان شیئی ابی کورر
 ده نه مقدار بقین اولانی ابی کورمز؟ یعنی
 بر یسی ابی کورمک ایچون اشباحی کندیسنه
 نه قدر یا قلاشدرمغه و دیگرى نه قدر اوز افلا .
 تدرمغه مجبور اولور؟ تعبیر فنیسنجه یعنی
 اشعه نظر به خطوطک تشکیل ایلدکری
 زوایای حاده نک نه قدر آچیلوب و یا نه قدر
 قیامسی لازم کلور که بر میوپ و یا خود بر
 پره ز بیت اوزاغی و یا خود یقینی ابی کوره .
 بیلسون؟ بومشکلی فنک و صنعتک نه قدر
 کوزل و ضوح ایله حل ایتدیکنی آکلامق
 ایچون کوزلکجیلک صنعتنه دقت ایدرز .
 کوزک میوپلغنه پره ز بیتلکنه کوره ایکی

نوع کوزلك ياپلديغى كېى هر قسمك كندى
 درجات منقسمه سنه كوره نومرولى تفرىق
 اولنديغنى نظر عبرته آلورز . ايكي سي ده
 ميوپ اولان آدم لردن بر يس-نه اون بش
 نومرولى كوزلك يارادىغى حالده ديكر ينك
 طقوز نومرويه محتاج اولديغنى دوشونوب
 ايشته قواى رؤيتك بو اختلافى اوزرينه
 قطعياً حكم ايدرزكه انس-انلك كوزلى بر
 برينه مشابه اولمىقلى كېى كوزلك كورشلى
 دخی قطعاً متشابه دكلدر .

امادى بله جك كه مثلاً ياكى از اون نومرولى
 كوزلكه محتاج برچوق آدم بولنور و ايشته
 بونلك كورشلى متشابهدر . مقابله دىرزكه
 نومرولى بر امر اعتباريدر . بر نومرودن ديكر
 نومرويه قدر آرده برچوق مراتب دها

وارد در که نومرولک اجزای منقسمه سی کسورا .
 تی اولدقلری حالده کوز لکجیلک صنعتی
 بونلری نظر اهمیتدن اسقاط ایدر . فلان
 نومرولی کوز لکک فلانجه کوزمه ممکن
 مرتبه یارادیغی حکمیله عمل اولنور .

بوراده کوز مسئله سنی بر مثال اوله رق
 ایراد ابتدک . سائر هر اعضانک قدرتلی
 دخی بویله در . معده ده قوه هاضمه قلبه
 قوه جولانیه دماغده قوه حافظه حاصلی
 هر اعضاده هر قوت بویله غیر متشابهدرلر .
 آنجق بوشابهتمزلک اوزرینه دخی خلقت
 بشر به ده کی عدم تساوی بی حکم ایدیور .
 میهرک پیسـ یقولوژی یعنی فن منافع الروح
 دخی بر آزجـ تی اولسون تطبیق مسئله
 ایتلی بز .

طبایع بشر به نك مطرد اولم یوب مختلف
 اولمسی هر زمان ار باب تدقیق اشغال
 ایشدر . انسان کور یلورکه بر جانانك
 سوداسیله دنیا و مافیها به کوز یومدیغی
 حالده انسان کور یلورکه حس سودادن
 بالکلیه ماری اوله رق عالم امکانده کی حسن
 و جمالی شخص واحدده جمع ایده جـك
 اولسه لر حریفـك بوز کبی طوکش اولان
 قلبنی یوموشاده مز .

انسان کور یلورکه بر قیاسك مقدمانندن
 نتیجه بی در حال استنتاج ایدر یعنی « لب »
 دیمه دن لبلی بی اکلار . انسان کور یلورکه
 بر معادله ریاضیه بی کافئه براهین هندسیه
 ایله نظرنده حل و اثبات ایدر لرده ینه بون
 بون انسانك بوز ینه باقوب اعتراف بلاهت

ایلو، بو آدمه «اب» دیمه دن لبلی بی
آکلانقی شوبله طورسون لبلی بی بورنه
صوقسه لرینه بخیبرقالور .

اوتنه طرفده بر حکیم بر ادیب کو.
ریلورکه سانحاتندن کاغد اوزرینه قویه.
بیلدیکی مقداری انظار قیمت سنجانه عرض
ایلدکده علوفکرینه جله بی حیران ایدر .
هرکس «نه بیوک آدم ایمش!» دیر .
احتمال که او آدم جسماً الک چلمسز الک کوچک
بر معیدی ثانیدر . فقط نه دن انسانلردن
بر یسی ینه بنی نوعی نزدنده «بیوکدر»
دیه تمیز ایدیلوبده نه دن بو اعترافده بولنا نلر
اعترافلر بله کندیلرینی او بیوک آدمدن کوچک
اولق اوزره تعیین ایدیورلر ؟
انسان کوریلورکه بر بلوک دشمن اوزرینه

یالین قیلج ص۔ الدربوب جله سنی تار و مار
 ایدر • انسانلر کوریلور که کندیلری بر بلوک
 اولدقلری حالده جرأتلی بر آدمک قیلجنه
 اکسه سنی اوزاتمق ذلی ایله عارف ار آره سنده
 مخیر قالور لر • او بر تک آدمده کی خصلت
 نه در که کندیسنی بر بلوک آدمه فائق و بر
 بلوک آدمه کی حال نه در که کندیلرینی بر تک
 آدمدن ده ا ناقص اولمق اوزره حکم ایدر
 یور • بو یو کلک مطلقا روحده بو کوچکلک
 ینده مطلقا روحده اوله جفته کوره انسانلر
 اشکال خارجییه و داخلییه ده متخالف و احوال
 فیزیو لوژی بقیه ده متباین اولدقلری کی
 احوال یسبقو لوژی بقیه ده دخی متغی اوت
 اولدقلری حکم اولور • بو حکمی حکمت
 دینییه دخی تأیید ایلر • بزم السئده ندای

ربانی به مقابل « بلی » جوابی و ربوب ویر .
 مامك دخی اختلاف قابلیات روحیه دن
 نشأت ایتزمی ؟

ایشته تمهید انمزل شو نتیجه سنده انسانلرك
 خلقتده عدم تساویسی اوبله مستعجلاً و علی العما
 دكل ایجه بر تدقیق و تفحص نتیجه سنده
 نظر قبولزده تحقق ایلدی .

یا عجبا انسانلردن فرد واحد هر زمانه
 کوره کندی کندینه مشابهمیدر ؟ مسئله فك
 بوجهتی حل ایچون بحث آنیزی کشاد
 ایدلم .

بحث

۲

« انسانك كذا. ينك كندینه عدم مشابہتی »
 انسانك رحم مادرده نطفه وه ضغه و علقه

حالی رینه کیرمسنه یعنی بمورطه ایچنده کی
 بلیج هر کون بر حاله فصل تحول ایدر ایسه
 جنینک دخی تام الاعضا بر نوزاد حالنه
 کیرمسی هر کون بر بشقه صورت آلهرق
 تکمل المسنه نظراً انسانک کندبسی دخی
 کندیسنه بکزه مامک تجلیسی دهـ ارحم
 مادرده ایکن انسانی استقبال ایلدیکی
 آکلاشیلور .

مداخل و مخارج ظاهره و معروفه سندن
 وقوعبولان ادخالات و افرازاتندن ماهدا
 انسانک خارجاً صورت بداهنده کوریلوب
 تقدیر اولنه میه جق بر طاقم واردات و
 استهلاکاتی دهـ واردرکه انلر نظر تدقیقه
 آنورده تقدیر ایدیلور ایسه انسانک بر
 دقیقه سی بر دقیقه سنه او یمدیغی و بناء علیه

هر دقیقه به کوره انسان کندی کندیسنگ
 دخی مشابهی اولدیغی حقیقهٔ محیر عقول
 اوله جق بروضه روح ایله توضیح ایدر .
 ایشته بو واردات و استهلاکات مسئلهٔ
 عجیبه سنی براز شرح ایدهلمده کورلسون :
 تبول و تغوطدن بدأ ایله ترله مک و
 توکورمک درجه سنه وارنجه به قدر انسانک
 کافهٔ افرازا تی هر کونگی مأکولات و
 مشرو باتیله مقایسه ایدیله جک اولسه
 اغزدن وقوعبولان ادخالاتک مقداری زائد
 و منافذ معلومه سندن وقوعه کلان افرازا .
 تک مجموعی ناقص اولدیغی تحقق ایدر .
 بو زائد ایله ناقصک فضلی زربه کیدر ؟
 واقعا بوسه و الک ایلك جوایی پک
 ساده در . دینلورکه طفل نوزاد صولود قجه

بیومك نوعدن اوله رق هر کون بیویه
 بیویه وجودینك قطعه و جسامت طبیعیه.
 سنی ولدبررکه ایشته اغزدن وقوعبولان
 ادحالاتی مخارج . معلومه سندن وقوعه کلان
 اخراجاتی اره سنده کی فضل دخی شو وجهله
 تشکیل وجوده خدمت ایدر .
 شمدیکی حالده بوجوابی تمایله قبول
 ایدرز . زیرا مسئله نك بوجهتی دخی انسا.
 نك هرآنه کوره کندیمی دخی کندیسینه
 بکزه مدیکی حقننده کی دعوایی اثباته خدمت
 ایلر . اویله یا ! بر طفل نوزاد اکیوز در.
 هملاک بر وجود اوله رق رحم مادر دن
 چیقوبده قرق کون ظرفنده بر بچق تیهلاک
 بر وجود اولیور ایسه او بر بچق اوقه لاق
 وجود اولیکی یاریم اوقه لاق وجودک عینی

اولدیغی بداهت صورتیله تحقیق ایلور .
 فرق کونده وقوعه کلان دریوز درهم
 فرق ایام اوزرینه تقسیم ایدلسه کونده اون
 درهم وساعت اوزرینه تقسیم ایدلسه
 ساعتده $\frac{1}{24}$ درهم بر فرق اولدیغی
 کور یلور که بوندن دخی بو کونکی چوجق
 دونکینک عینی اولدیغی کبی بو ساعتکی
 چوجق دخی بر ساعت اولکی اولدیغی
 آکلاشیلور . ایستیلور ایسه حسابمز
 دقیقه لره و ثانیه لره قدر یوروتیلرک بر ثانیه
 اولکی چوجقک بر ثانیه صکره کی چوجق
 اولدیغی دخی تسلیم ایدیلور .

انجق انسانک ادخالات و اخراجاتی
 اره سنده کی فضل یالکز وجودک اکمال قطعه
 وجسامتی قدرده دکدر . برچوجقک اون

سنه ظرفنده وقوعبولان ادخالات و اخرا-
جانی اره سنده کی فضل حساب ابدلسه
وجودینک ایلک حالی ابله صـوـکـ حـالی
اره سنده کی فرقدن دها بک جـوـق زیاده
اولدینگی کوریلور . باخصوص چوجق
بیویه بیویه وجـوـدینی بردرجه به وار-
دیرکه آندن صکره دها زیاده ترقی وقوعی
شو بله طورسون وجود برووقوف حالنده
بیله قاله میهرق تدنی به دخی بوز طـوـتار .
حالبـو که بوزمان دخی ادخالات اخراجات
خالدیر . مع هذا بزهنوز طفولیت زماننده
کی حالی کوز اوکنه الهم . فضل ادخالات
واخراجات ابله فرق وجود اره سنده کی
ایکنجی فضلی براقیهلم . شوایکی فرق
اره سنده کی ایکنجی فضلی دخی تحری ایدر

ایسهك یوقاروده یان ایتش اولدیغمز و جهله
واردات و استم-لاکات مسئله عجبیه سنی
اصل اوزمان شرح ایتش اولورز .

ارباب فن انسانی عادتنا بر صوبه یه تشبیه
ایتش-لمردر . حرارت غریزه او صوبه نك
آتشی اول-وب مأکولات بومید انك محرو-
قایدرد . هم ده-سار صوبه لر کبی وج-ود
بشر صوبه سی دخی دروننه دخول و خروج
هوا ابله یا نمده دوام ایدر که او جریان هوا
منقطع اولسه صوبه نك آتشی بوغولوب
و قراروب نهایت سوز .

بو کیفیت عجبیه بی بر از ایضاح ایدلم :
شریان طهارلر من ایچنده کی قان وجودمرك
هر طرفنی جولان ایدرک وجودمزد تجدید
و ادامه حیات ایچون طراوتلندیرمک وظیفه .

سنی ایضا ایلد کدن صکره ر نکی قراروب
تصفیه به محتاج اولور . قانمه لابقطع
قاریشه رق بو کر کرده بوله تحول ایدن صولر
تطهیر دم خد متنه یار دیم ایدر لر ایسه ده
اصل دمک تطهیری عرق دنیلان سیاه قان
طهار لر ندن قلبه واورادن جکر لره واصل
اولدیغی زمان جکر لره هوا ایله وقوعه
کلان تماسده میسر اولور . (*) ایدی کرک
تبول حالده قاندن افراز اولنان مواد
مستعمله و کرک جکر لره تماس هوا ایله

(*) معارفندان ضابطان صکر یزدن صادق
بک غزنه مزه درج ابتدی ره آریجه کتاب صو
رتنده دخی باصلش اولان « الکیمیا فی تحلیل الهوا
والماء » نام اثرنده هوانک جکر لره وقوعه کتوردیکی
شو تحولات عجیبه به دائر یک کوزل ایضاحات مشته
واردور .

و قوه کلان تصفویه و تطهرده قان بریاندن
 اکسیلور که بونی تصرفات حیوانیه نك
 استهلاکاتی حد ایدرز . بو حسابی دهاز یاده
 بیو تمك ایسترایسه ك جلد مزدن و مسامات
 جلد مزدن ذرات غیر محسوسه آسا ظهور
 ایدره ك بزى چاشیر دکشدر مکه واستحمام
 ایتمکه مجبور ایلینان افراز اتی ده داخل
 حساب ایلرز . یا بو استهلاکاته قارشو تصرف
 فات حیوانیه نك وارداتی بو لمقده صعوبت
 چکر می بز؟ اکل و شربدن مقصد تغذی
 اولوب بو تغذی ایسه اطعمه دن بعد الهضم
 خلاصه ایدیلان کیلوسك یعنی بیاض قانك
 عموم جولان دمه انضمامدن عبارتدر . او
 حالده دیمك اولیور که متصرف اعظم
 حضرتلری تصرفات حیوانیه بو دجه سنی

موازن كنور مك ايچون استهلاكات نسبتنده
واردات دخی تعیین ایدەرك شاید برخسته لك
حسیله وجود بو توازی فائز ایدەجـك
اولسه كندی كندیسنی یاقه رق ویاخود
(تعبیر مساعده بیوریلور سه) كندی كندی
یسنی اكلی ایدەرك وجوده ضعف كلور و بو
نقصانی اتمام ایچون اعادهٔ عافیت زمانده
انسـانك اشتها سی نسبت اصلیه سندن زیاده
آرتار .

شمی ملاحظه ایدەلم كه بر چوجفك
وجودینه هر کون بر مقدار وجود انضمام
ایلدیکی جهته بو کونکی وجودك دونکی
وجوده بکزه مدیکنی حکم ایلدیکمز حالده
برده دونکی وجـوددن بو کون بر مقدار
ضایع اولسی وانی تصرفات حیوانیه سنك

مقدار دیگرله جبر و اکیال ایلمسی نظر دقنه
 الذوقده بر زمانکی وجودک دیگر زمانکی
 وجوده عدم مشابهتی بر قائدها پیو مز می ؟
 اشبو تصرفات حیوانیه مسئله عجبیه سنی
 تدقیقه ایلر و به کیدن حکم ا در لر که تعیین
 مقدارینه لزوم اولمیان بر زمان صکره انسانک
 وجودی او قدر تبدل ایلر که اولکی وجودندن
 هیچ برشی قالمیه رق وجود عاداته امله
 یکیشمش کی بر نحول کو ستر .

بودن اولکی مجتده عموم انسانلرک
 یکدیگر بنه عدم مشابهتی تدقیقه علم قیافت
 نقطه نظرندن بدأ ایتش او لدیغمز حالده بو
 مجتده یالکز برتک آدمک کندمی کندیسنه
 دخی عدم مشابهتی تدقیقه فیریو لور ی
 نقطه نظرندن بدأ ایتش اولمقلمغز مسئله مز می

علم قیافته دخی تطبیق‌دن بزی بنه منع ائمز .
 حتی بو تطبیق اوقدر تفصیلاته دخی لزوم
 و احتیاج کو سترمز .

هر زمان هر کس طرفندن دقت اولوب
 اکلاشملش بولندیغی کی اولادینک هر چاغنه
 کوره فوتو غرافیا ابله رسمی الدیر انمرجه
 دها قطعی برهان ابله تحق ایتشدر که چو
 جقلمر بیودکجه حالدن حاله تحول قیافتدن
 قیافته تبدل ایدرلر . حتی اوزون برمدندن
 صکره انسان اوقدر دکشور که ایکی تصویری
 یان یکا کتورلسه بریسی دیکرینه اصلا
 بکزه مز . عدم مشابتهت بو قدر بدیهی اولد .
 یغی حالده بو ایکی تصویرک صاحبنه « بو
 آدم شو ایکی زمانده یکدیکرینک مشابهدر »
 دیه نصل حکم و بریله بیلور ؟ نه بوزاواکی

یوزدر نه صورت اولکی صورت ! ایشته
 بر زمان صکره انسان بالکلیه تبدل ایدرک
 اوای وجودندن هیچ رشی قالدیغنی حکم
 ایدنلرک حکمرانده کی اصـابتی بومشـاهده
 ایله دخی قوت بولور .

هله پسیقولوژی نقطه نظرندن باقیلور
 ایسه انسانک کندیسـنک کندیسـنه عدم
 مشابهنی اوقدر عجیب و غریب بر صورتده
 تحقیق ایلرکه دوشـوندیکه آدمه وله وحیرت
 کلور . بر زمانکی عقلـمنی بر زمان صکره
 کندیمی بکنمـان آدم آزمیدر؟ بونده قلت
 آرامی شویله طورسـون بالعکس د آه او
 زمان شمدیکی عقل اولسه ایدی ! . . . دبه
 حیفلانماش اولان هیچ برکیمسه بولمدیغنی
 دعوی ایدیه بیلور . ایکی زمانک عقلی بر

اولمديغنی انسان کندی کندیسنه اعتراف ایلر
ایسه آرتق ایکی عقل صاحبك بر اولمديغنی
یعنی او ایکی زمانده انسا-انك کندیمی کند .
یسنه بکزه مدیكنی انکاره بحالی قالور؟

حالبوکه پسیقولوژی نقطه نظرندن بر
آدمك کندی کندینه بکزه مدیكنی کورمك
ایچون بویله ایکی زمانك عقلی موازنه
ومقایسه ضمننده اوزون اوزادی به زمان
پجمسنى بکله مکه دخی محتاج دکاز . شمدی
یانکرده بولنوب سزکله کوزل کوزل صحبت
ایدن بر آدم ایله بر بحث آچیکز . افکارینك
خلافی التزام ایدیکز . کیتدجکه ضدینه
کیدکز . یواش یواش آفی استخفاف واستهزا .
به باش-لایکز . اودخی قزمغه باشلاسون .
نهایت کندیسنه تهورتام کلوبده غضبندن

کوزلری دونه رک سوکوب صابغه وحتی
مضار به یه قدر وارمغه قالشدیغی زمانکی
حالی اولکی حالی ایله مقایسه ایلکیز . هانیا
اولکی آدم؟

تهور دینلان مرض روحانی بیچاره نك
عقلنی تر به سنی هپسینی کلیاً دکشدرمش
اولدقدن بشقه احوال فیزیولوژی بقیه
و فیزیونیومیقیه سینه دخی تأثیر ایدهرک
ضربات قلبی صیقلاشمش جولان دمنه سرعت
کلمش و بناء علیه تنفسی آرتمش حرارت
غریزیه سی صولک درجه یه وارمش اولدیغی
کبی اعصابی منقبض اوله رق صفحه روبرینی
تشکیل ایلان خطوط دخی مختل اولمش
توکاری دیکلمش رنکی دکشمش کوزلری
برندن فرلامش برون قلاقلری آچلمش دیشلری

صفتشوب چکه لری کایدلنش اولمغه شکل
 وقیافتی دخی برآن اولیکی حالندن بالکلیسه
 بام بشقه برشی اولمشدر . ایکی حالنده او
 آدمک فوتوغرافیا ایله رسمی النسه بریمی
 دیکرینه اصلا بکزه مدیکی کوریلور . اشبو
 تهور حالنده او آدمک قیافتنه احوال عضویه .
 سنه کلی خلل و تبدل مارض اولدیغی کبی
 احوال روحیه سنه دخی خلل طاری اوله رق
 اولیکی حلمی شته نزا کتی درشتی به منقلب
 اولمش و حتی ذهننده حق باطلدن فرق ایدد .
 جک قوه تمیزیه دخی قالمیه رق فلاتونک
 تهوره « بر جنت موقته در » دیدیکی وجهله
 او شخص عاقل موقه دلی اولمشدر .
 بر دقیقه اولیکی انسانک بر دقیقه صکره .

می انسانه بکزه مدیعی حقنده ایراد ایده یله.
 جکمز مثال یالکز بو نهوردن ده عبارت
 قاله مز . حزن وسودا وحرص کبی نه قدر
 امراض نفسانیه وروحانیه وار ایسه جله.
 سنک انسانه وقت وقت ورودی انسانی
 حالدن حاله نحو یل ایدر . حکایه سی مشهور
 اولدیغی اوزره بر دقیقه اول محبی اولان
 حکیم ایله بحث ایدن فیلسوف دنیاده اولاد
 وعیالدن بیولک سعادت اوله میه جغنی دعوی
 ایدر ایکن کویا اوغلی وفات ایلدیکنه دائر
 جعلی اوله رق کندیسنه تبلیغ اولنان بر خبر
 اوزرینه فریاد و فغانه باشلایه رق دنیاده
 اولاد وعیالک دخی برمدار فلاکت اولدیغنه
 قناعت ایتسی کبی امراض نفسانیه دن
 هر بری انسانک مسلك حکمتنی ولو که موقه

اولسون تغیره قدر حکم و تاثیر کو ستر .
 حقیقت حال بوندن عبارت ایکن انسانک
 هر زمان ایچون کندی کندیسنه مشابته
 ادما اولنه یلورمی ؟

هیسندن قطع نظر ایدلم . انسانک یالکز
 قوه مفکره و خیالیه سنی الہ آلام . ذهنه
 بر آندہ بیکشی توار دایدر . بر دقیقه اول
 انسانمزہ مثلاً ذہنده برسودا اغورنده فدای
 جان و جهان ایتک صورتی موجود اولدیغی
 حالده بر انسان ایکن بر دقیقه صکره دیگر
 بر یسنک مالنه کوزدیکمش اولق صورتیله
 بر انسان اولور سه شوایکی انسان یکدیگرینه
 مشابه عداو لنورمی ؟ نصل عداولنه یلورکه
 اولکی انسانده بر فدا کارلق وار ایکن ایکجی
 انسانده بو قدر . کذلک اولکی انسانده بر

حرص و طمع بوق ایکن ایکنجی انسانده
وارد ر . ایشته شو فرق پیسوق او ژبقی ایکی
آدمک بشقه بشقه اولدقلرینی حکمه مدار اوله
یلور .

مبحث

۳

« الهامات و تغلیطات »

اثر مزك سر نامه عمومیهی « الهامات
و تغلیطات » ایکن بورایه قدر سبق ایدن
ایکی مبحث بر یسنده عموم انسانلرک یکد .
یکرینه بکزه مدکلرینی و دیگرنده دخی انسانلر
کندی کند یسنه بیله مشابه عد اولنه میه جفنی
سرد ایله هنوز الهاماته و تغلیطاته دار
برشی سو نلرک . سببی ایسه هبط الهامات
نوع بشر اولدیغی کبی مرکز تغلیطاتینه

نوع بشر اولدیغندن اول او زمینی نظرگاه
تدقیق مزده کوز لجه بر تعین و تحدید ایتک
قضیه سیدر .

عقل و حکمتک مقضاسی محاسندن عبارت
اولوب معایبی عقل و حکمتک رد ایده جکی
دعواسنی بتون جهمان تصدیق ایدر .
انسانلر میاننده ال ز یاده فناقله شهرت بولمش
اولان آدم لره سؤال ایدلسه هیچ بر بسی
بولنه مزکه محاسنی ردو معایبی ترجیح ایلسون .
بر کاذبه « سن کاذب سک » بر خرسزه « سن
سارقک » بر چاپقینه « سن چاپقین سک » دیه
صفت صحیحه و لایقه سی یوزینه اور یله حق
اولسه بونلرک هیچ بر بسی او صفت
صحیحه و لایقه سی اعتراف ایتدکدن
بشقه انکارده اول قدر ایلرویه واررکه

کندی صفتنی کندیسنه حکمده براز دها
 اصرار ایدیله جک اولسه مجادلله به قدر کوزه
 الدبرر . بونک حکمنی نه در ؟ هیچ شبهه
 یوقدرکه محاسن انسانلر ایچون بره قنضای
 الهام اولوب معایب ایسه تغلیطات نفسا .
 نه نك انسانه قبول ایتدیردیکی شیلر اولغله
 فنا آدملرک صفت صحیحهلری بوزلرینه
 اورلده قدده اصل واصح اولان الهاماته
 قارشو دوچار غلط اولدقلرینی اکلایه رق
 کندی کندیلرندن اوتانملری فقط بوندامت
 وحیه ال رینک درجه سنی تحملارندن زیاده
 آرتدیرماقی ایچون ارتکاب ایلدکلری معایبی
 بشقه لرینه اکلایمق ایستمالری حکمتندن
 طولایی او انکارده اصرار کوستریورلر .
 نوع بشرک شرف انسانیتنه موافق

اولان شی محاسن اولدیفی و تعبیر دیگر ایله
جناب حَقِّ نوع بشردن خیر و حسنات
ایستدیکِی و حکم اصلی بواولوب آنک
غیربسی ایسه او اصل اوزرینه عارض
ایدوکی او قدر محققدر که بونی هر کس نظرنده
و هر درلو نقطه نظرندن اثبات ایتک پک
قولایدیر . یالکز شونی دوشونمک کافیدر که اگر
انسانیت ارتکاب معایبه استعداددن عبارت
اولسه ایدی انسان مثلاً دائماً حدت و غضب
حالنده بولسه رق علی الدوام قلب فیرمق
ایله توغل ایتلی ایدی . حالبوکه انسانک
حال اصلی و دائمیسی حلم و شفقت اولوب
اظلم ناسدن اولنلرک بیله زمانلرندن الچوغی
حلم و شفقت ایله پکر . كذلك مثلاً انسان
علی الدوام کذب و فحش و سرقت کبی

معایده بولنه رق محاسنه اصلا تقرب ایتماسی
 لازم کلور ایدی . حالبوکه الک کاذب الک
 فاحش الک . ارق آدم لک اغلب زمانی بو
 صفتلری مقتضاسنه مغایر اوله رق بالنسبه
 صلاح حالده بکیر . هله خیر و حسنات
 خالق انسان اولان جناب مولانک آرزوسی
 اولدیغی دوش-ونیلوبده شر و معایب
 تغلیطات نفسانیه قوماندانی اولان شیطانک
 التزامکرده سی بولندیغی نظر موازنه یه
 النموده اصل واقوی اولان جناب مولا
 و حادث و ادنی اولان شیطان اولدیغی
 درپیش ایدیلور ایسه بلاشبهه و لااعتراض
 تحقیق ایلرکه شان اصلی انسانیت مهبط
 الهام اولمقدن عبارت بولندیغی حالده ینه
 او انسانک مرکز تغلیطات نفسانیه اولمی

اصل شانه نسبتاً ایکنجی درجه دهه قالان
بر حال تارضیسیدر .

انسان الهامات و تغلیطاتک اوقدر
عجیب و غریب بر میدان مبارزه سی اولیور.
که بومبارزه نك بعض کره خارجه کوریلان
آثاری حقیقه عقلائی حیرتده برافیور .
مثلاً برعاجز بر مسکین کلوب بر قوی یه بر
مقتدره اولامحزون برچهره ثانیاکوز یاشری
ایله حال عجز بنی اکلاته رق نهایت برلسان
استرحام ایله افهام مرام ایدیور . شمدی
بوزوالی به ایدیله جک معامله ندر؟ مرامنی
حاصل ایتمکه الدن کلدیکی قدر چالشقی
دکلی؟ اما الدن هیچ برشی کله میه جک
ایمش . باری عاجزدن عذر دیلرجه سنده
عدم اقتدارینی بیان ایتمک مقتضای مروت

بشریہ دکلیدر ؟ هیچ بر انسان بولنمز که
 بونی انکار ایلسون • اصل واساس احوال
 بوندن عبارت بولندیغی حالده یا اومسکینک
 عرض حال و استرحام عنایت ایلدیکی آدم
 باروت کبی پارلایه رق • بقیل شورادن
 خـنزیر ادبسنز حریف ! ، کبی شتوم دلا
 زاری ایله بیچاره بی دها ز یاده اغلانه رق
 دفع ایدر ایسه ؟ « جانم
 او یله شیمی اولور ؟ » دیدیکز ها ؟ بو یله
 شی اولور • برکت و یرسون که انسانک
 احوال اصلیه و اساسیه سی بوندن عبارت
 اولمدیغی جهتله بو یله شیلرک وقوعی دائمی
 دکلیدر • اوت بو یله شی اولور • هم ده
 بیلور میسکزنه دن اولور ؟ اوحقـارت
 دلازارانه بی ایدن آدم اولجه هر کیه ایسه

بك فناء بر صورتده حد تلنش غضبش
 اولور و او عاجز بیچاره دخی بو حدت
 و غضب اوزرینه کلمش بولنورده بویه
 انسانیت ایچون وقوعنه احتمال بویه و یر
 یله میه جك اولان بر حال وقوعه کلور . او
 حال غضبده ایکن انسان دنیلان میدان مبار
 زده تغلیطات نفسانییه مک حکمی غالب
 اولدیغندن خارجده دخی اثرینی بو صورتله
 کوستر مشدر . راز صکره دلازار حربفه
 اعتدال کلنجه یعنی مبار زده ینه الهامات
 غلبه ایدنجه اولکی حرکتدن کندیمی دخی
 محبوب و پشیمان اولور و الهامک کوستر
 جکی مجبور یته کوره احتمال که او عاجزدن
 هنر دیله مک قدر بیه وارر .
 احوال انسانیه دقت بیورسون .

نه قدر مه-ایب وار ایسه آنلری ارتکاب
 ایدنلرک هیچ بریسی حال اصلی انسانیتنرنده
 ایکن ارتکاب ایتزلر . بر کاذب دهها ابتدای
 کلامنده وهلهٔ یالان-سویلز . بر بحثک
 جریانی او آدمی حال اصلی راسته کویسنندن
 چپ-قاررده اوزمان یالان سویلر . کاذب
 بویله اولدیغی کبی قائل دخی بویله در . انسان
 مکر چیلدیر مش اولملی-درکه ایلک حرکتی
 اولق اوزره بر آدمی اولدورسون . مطلقا
 بر غضب او آدمی حال اصلی انسانیتسنندن
 چیقاررده فعل قتلی او یله ارتکاب ایدر .
 چیلدیردیغی ایچون بو حرکت ابتدایده
 بولنه جق اولسه چاغئلغک دخی انسان ایچون
 حال اصلی و طبیعی اولدیغی درکاردر .
 قلوب بشر ایچنده کی حسلر برازدها

اراشدیر یله جق اولور سه بودعوا مزی تأید
ایلیه جک دها پک چوق هم ده پک عجیب
شیر کور یلور ۱۰ کر انسـ انلغک ماهیت
اصلیه سی شرو معایب اولسه ایدی بر مجرم
بر جنایتی اجرا ایلدیکی زمان قلوب بشرک
انی تصویب و تحمـین ایتمی لازم کلور
ایدی ۰۰ حالبوکه فعل قتلی ارتکاب ایدن
مجرمه قارشو قلوب بشرده اوقدر یـولـر
نفرت حاصل اولورکه بونفرت دخی انسانی
حال اصلیسندن چیقارمش اوله رق اوآنده
قاتل خلقتک الله یکسه آنی خلق پارچه لیوب
جزای سزاسنی و برر ۰ پک اعلا ! یا قلوب
بشرده بونفرت دوام ایدر قالور می ؟ خیر !
ا کر دوام اینسه قالسـه ایدی بوندن دعواـ
مزنـه لافنده بر اسـتـدلال ممکن اولور

یعنی انسانك ماهیت اصلیه سی شر اوزر .
 ینده مبنی اولدیغی بونکله ده استدلال اولنور
 ایدی . حالبوکه او قاتل میدان سیاسته
 کتورلدیکی کون هرکده برحس شفقت
 کور یلور . کندیزی ظالم اوله رق جزای
 سزاسنی کورمکده اولدیغی حالده کویا
 مظلوم ایش کی هرکس آکا آجیفه باشلار .
 « آه شو آدم نه دن برتهور ایله ارتکاب
 جنایت ایدی ده شمدی کندیزی ده اعدام
 اولنور ! » دیه قلیبر متأثر اولور . ایدی
 بو حسلر کوزجه تدقیق ایدیلور ایسه کور .
 یلور که کرک جنایتک وقوعه کلدیکی و کرک
 جزانک اجرا اولندیغی کون خلق مظلومه
 آجیمدن و قاتله نفرت اینمکدن زیاده اصل فعل
 قتله نفرت کورته یور که بر آدمک پاشاه سی

مرجح واولدورلمسی فاجع اولوق حسـیله
ماهیت انسانیة نك دخی ترجیح خیرده اولدیغی
ایشته بو صورتله ثابت اولیور .

انسانك محضا مهبط الهـامات اوله رق
خصائل ملكانه ایله یارادلمش اولسی مرجح
اوله جفنه و بو حالده طبع بشرده تغلیطات
نفسـانیة یه قایلوق اسـتعدادینك ده خلقتی
ایستیلیمه جكنه كوره صانع بی بهانه اولان حق
تعالی حضرتلر بی خلقته مهارتسزلك ایله
اتهامه امكان وارمیدر ؟ حاشا !

واقعا بوجواب حاشایی بزلر مقتضای
دیانتیز اولوق اوزره بلاتأمل دخی ویره .
یلورز . لکن ایستیلدیگی قدر تأمل ایدلمش
اولسه عجباً بوندن بشقه بر جواب بولنه .
یلورمی ؟

بو تاملی هم ده بر جرأت خود سرانه ایله
ایدنلر دخی بولنمش . مثلاً :

« حکمک که اوله موجب خیر و شر افعال »

« یارب نه ایچوندر بو اوامر بو نواهی »

دیه حدود « لایسئل » خارجنه
چیقلدقدن ماعدا برده :

« سندنلر الهی ینه بو مکر و بوقتنه »

« بو مکر و بوقتنه ینه سندنلر الهی »

اتهامیله حقیقت مکر الله نه دن عبارت
اولدیغنه قارشو کوز یومولمش و بوفکر
اله-اماتدن اولیوب تغلیطاندن اولدیغنی
وتغلیطک نره دن کلدیکنی کوسترمک ایچون
دخی دینلش که :

« کفتی بکش و باز زنی سنک ملامت »

« دست من و دامان تو در روز قیامت »

بومثلاو خطیئات دخی انسانک شان
 اصلیسنه شایسته اولان حلم و سکون حالنده
 بولندیغی و برجذبه تغلیطات حالنده بولندیغی
 زمانلرده وقوعه کلان احوال دن اولوب شان
 اصلی انسانیه به موافق اولان سکونله انسان
 تأمل ایده جک اولسه کورر آ کلارکه جناب
 قادر قیومک انسانیه هم مهبط الهامات اولق
 و هم ده تغلیطات و سواسیه به مستعد بولنق
 اوزره یارانمسی خلقجه بر نقصان اولق
 شویله طورسون و انسان ایچون بر فائق
 اولمسی ده شو و طرفه قالسون بالعکس اتم
 خلقت بو صورتله ممکن و شرف انسان دخی
 بو وجهله تحصیلدره ایشته بو حقیقتی دخی
 بوجه آنی بر مبحث مخصوص صدورتنده

ایضاحه غیرت ایدہام :

مبحث

۴

«خاتہ بشریہ ناقصی مکملی؟»

خلقتہ نہ قدر مکملیت اولورسہ بو

مکملیت حضرت خالفک قدرت خالقانہ .

سندہ اولان وفرتہ دلالت ایدر • بودعوی

بدیہیات اولیہ دن اولغله اثباتی ایچون سرد

دلایل ، فصلہ یہ احتیاج کوسترمز •

قدرت خالقانہ ده اک بیوک وفرت خلق

اولنان شینک تنوعیلہ متناسبدر • برشاعر

نہ قدر جامع نہ قدر مکمل اولورسہ اولسون

بریت یالکز بریت سوتلش و یاخود یاز

مش • بعدہ سـوتلش سوتلش ینہ اویتی

سوتلش • یازمش یازمش ینہ اویتی یازمش

بیکرجه دفعه ۵۱ او بیاتی تکرار ایتمکله هر
برنده بشقه بشقه بر اثر قدرت کوسه ترش
اولورمی ؟ بالعکس او نفیس بیاتی
مکتب چوجتلمر ینک قاره لامله رینه بکرتش
اولور .

کائناتی تشکیل ایلان مخلوقاتدن هیچ
بر ینک دیگرینه عیناً مشابه اولماسی
جناب صانع مطلق ایچون اکل قدرت
و اتم مهارته دلالت ایده جکئی بوندن اولکی
مباحثه بزه کوزجه حس ایندیر مشدر .
میلیار لرحه آده لردن بر ینک دیگرینه مشابه
اولمی شویله طور سون میلیون لرحه برون
والردن بیله بر ینک دیگرینه بکزه مامی
حقیقه عقلره وله ویره جک بر قدرت بالغه
وفاتقه اثری اولدیغنه دیه جکمز قالمامشدر .

هله بر انسانك زمانه كوره كندی كندیسنه
 بيله مشابه اولماسی هر حیرتدن دها بیوك بر
 حیرتی موجب اوله جـخی ضرور یاتدن
 معدود بولمشدر .

حقیقت احوال بوندن عبارت ایکن
 برده انسانك یالكز طبیعت واحده ومستقره
 اوزره خلق اولنش بولمسنی تصور ایده جك
 اولور سدق شمدی به قدر شایان حیرت اولمق
 اوزره تلقی ایلدیكمز خلقت بشریه او مكمل یاتندن
 در حال و بردن بره دوشو و برهك محققدر .
 انسان طبیعت واحده ومستقره اوزره
 خلق ایدلسه ابدی بو طبیعت واحده شو
 بمشمره نظراً ایکی صورتدن بریسنه منحصر
 اولمقدن خالی قالمز ابدی . یا ماهیتی خیر
 محضدن و یا خود شر محضدن عبارت اولور

ایدی . ماهیتی خیر محضدن عبارت اولسه
 ایدی منحصرأ خیره محبت و شره نفرت
 کوسه تره رك ماهیتی شر محضدن اولدیغی
 حالده دخی منحصرأ شری ترجیح و خیری
 رد ایلر ایدی . یابو ندن طولایی او آدمک
 مفتخر و یا خود مسئول اولغه حق و یا مجبوریتی
 اولور می ایدی ؟

ماهیتی خیر محض او لان آدمک الندن
 خیردن بشقه برشی کلز که شر یاپه یلمسون .
 شری یاپمغه مقتدر اوله مدیغندن طولایی
 آفرینه مظهر اوله میه جفی کبی بالطبع و یا
 بالمجبور به خیری یاپدیغندن طولایی دخی
 مظهر آفرین اوله مز . کذلک ماهیتی شر
 محض اولان آدمک خیر یاپمغه اقتدار ی
 اوله مز که یاپسون . بالطبع یاپه مدیغنی شی

ایچون مؤاخذه او لنه میه جفی کبی شری
دخی بالطبع باید بفی ایچون مقدوحیتی صحیح
اوله مز .

طبیعت واحده اوزرینه یار اتیلان انسانده
اختیار و اراده بولنه مز . اختیار و اراده سی
اولیان شیده ایسه نه حریت نه مسئولیت
اوله مز . بو حالدده مذهب جبرییه اربابنک
او هامنی تصدیق ایتک لازم کلوب او هام
مذکورده بی خلقت بشریه بر برهان طبیعی
اولمق اوزره رد ایلد کدن صکره انسانک
طبیعت واحده و مستقره اوزره یار اتلماش
اولمق قضیه سی اهل سنت و الجماعه
مدافعه واقعه لرنده صاحبقرانانه بر غلبه ایله
دائما طالب ایلر .

طبیعت واحده و مستقره اوزره یارا .

تلمش فرض اولنان انسان كرك محاسن و كرك
 معایب جهتمده تلقی اولنسون نه تحسینه نه
 تعیبه شایان اولمدیغنی تفهیم و تفهمده شو
 مثالی نظر دفته الالم : بر زهر كندیسنگ قاتل
 اولمسندن طولایی مسئول اولورمی ؟ بر باد
 زهر دخی جان قورتارمسندن طولایی سزا .
 وارتمحسین كور یلورمی ؟ بونلك ایكیمی
 دخی كندیسنده اولان ماهیتدن بخبر اوله رق
 اختیار سزا اراده سز شیلر اولمغله زهرده
 قاتلیت و باد زهرده خلاص استعدادلرینی
 یاراتان جناب حقل اراده کلیه مسندن ماعدا
 بونلرده ذره قدر بيله بر اراده جزؤیه تصور
 اولنه مز .

انسانك طبیعت واحده و مستقره اوزره
 یاراتلمی توهماتی بویه زهر و باد زهر کپی

جادات اوزرنده کور یلان اختیار سزلغه
 واراده سزلکه تشبیه ایدیشمز استغراب بیو .
 رلسون . بو حالی حیوانات اوزرنده کور .
 یلان احکامه تشبیه ایده مز ایدک . زیرا
 حیوانات دخی طبیعت واحده و مستقره
 اوزرنده خلق اولنمیدرق ولوکه پک جزئی
 اولسون آنلرده دخی براختیار براراده
 اولدیغنی کور یبورز . ارقداشنگ کوز بنی
 چیقاران برطاوغک شو حرکتی بر حال غضبه
 ارتکاب ایلدیکی و او غضب حالی دخی توکلری
 قباروب کندیسنه برغرور کلسه یله اکلا .
 شلیدیغی میدانده در . طاوق تغلیطات نفسا .
 نیه سینه غلبه ایده یلسه ایدی ارقداشنگ
 کوز بنی چیقارمیه بیلور ایدی . مادام که
 چیقاردی آنده بر اختیار اولمیدیفندن

مسئولیتی ده مسدور .

« خیر و شر سـنـک حکیمک ایچـابـدن
اولدیغنه کوره بو اوامر بونواهی نه در ؟ »
دیه حضرت حکیم علی الاطلاقی نجهتیه له
چالشـانـلر و « سن یاپ دیدک بن ده یاپدم ده
صکره بنی ملامت ایل یورسک قیامتده الـرم
دامانکه صـار یـلـور » دیه تهور کوسـتـنـلـر
طبیعت بشریه لر نه کی تغلیطات نفسانیه
استعدادندن شکایت ایل یورلرده انسانک یالکز
مہبط الہامات اولسنه آرزو کوسـتـریـورلـر
ایسه او حالده ملکیت درجه لرینه واره جق
اولان انسانیتلر یله افتخار حقنی کندیلرندن
سلب ایتیش اولیورلر . یوق بو سرزنش لری
ارتکاب ایده جک لری شردن طولایی مسئول
اولماقی املیه ایدیورلر ایسه واقعا شر

محمض اولمزلندن طولایی کندیلرنده مسئولیت
 قابلیه بیلور ایسه ده خلقت بشریه بوبله
 اولمدیغی ایچ-ون یاقه لرینی قورتارمش
 اوله مزله .

بوتفصیلات نظر محاکمه ده اجمال ایدیله-
 جک اولورسه کوریلورکه انسانک بریاندن
 مهبط الهامات اولمق و دیگر طرفدن تغلیطات
 نفسانیه ده مستعد بولمق اوزره یاراتلمی
 خلقنجه برنقصان دکل الذیولک بر مکملیت
 اولوب انسان کندی اختیار و اراده جزئیله-
 سنه محضاً بویکی قوتک اره سنده مخیر بر اقلمش
 اولمق جهتیله نائل اولمشدر . بناء علیه نظر
 تدقیق و انتقادی قابلیت عقلیه مزدن مخیر
 عقول اوله جق درجه لرده بالاتر اولان سمت
 صمدانی به چو یروبده اول مقسام لایسنلی

مسئول طو نمق کستا خلعنه چیقیشیله جفعنه
 الك بيوك نظر تدقيق وانتقادی كندی طرفزه
 چویرهرك الهامات وتغلیطات متابعه من
 اوزرینه حرکات وسکنا تمزی رضای باریه
 ورضای حکمنه موافق دوشه جک برسورته
 افراغه وسعمر يتديكي قدر چالشمش اولسه ق
 یعنی معرفت نفسه حصر همت ایلسه ک
 معرفه الله دخی ده از یاده تقرب ایش اولور
 ایدک . زیرا معرفت نفسه بول بولقمسزین
 معرفه الله یلتمک یالکز عقل قاصر صاحبی
 برتک آدمی دکل میلیونلرجه عقولدن مرکب
 ملنلری بیله نه بیوک خطیئه اته دوشورمش
 اولدیغنی بزه مجتحت آتی ارائه واثبات
 ایلیه یلور .

« نفسی ییلن ر بنی ده ییلور »
 بو بر کلام جلیلدر که حکمی طوغریدن
 طوغری به مستفاد اولان مفاد تصوفیه سنجیه
 دکل تطبیقات خارجیه سنجیه بیله طو -
 غریدر .

بر واپوره بینوب ده کیدن کندنی نفسنده کی
 حرکتی بیلیمه جک اولسه اثنای راهده
 راست کلدیکی تیمورلی کیملری و یا خود
 ساحلاری کندیسندن قاچق ایچون حرکت
 ایدیور لر ظن ایدر . بو ظنک بطلانی حکم
 ایچون تیمور اوزرنده بولسان کینک و یا -
 خود ساحلارک ثابت اولدقاری ذاتاً معلومی
 بولندیغنی نظر دفته آلور ایسه و یردیکی حکم

طوغری اوله مز • بویله بر حکم تیمورلی
 کیلر و ساحلر حقنده طوغری اولسه بیله او
 ذاتک کندی نفسی حقنده کی جهلی بنه باقی
 اولور • باخصوص که تیمورلی کینک و سا.
 حاکم ذاتاً ثابت اولمیری معلومی اولمندن
 ناشی انلرده کوردیکی حرکتک بر حرکت کاذبه
 بر حس غلط اولدیغنی حکم ایده یلیدیکی حالد
 اکر اشباح مذکوره ذاتاً معلومی اولمیوبده
 انلری یکیدن طایفه جق اولور سه حرکتلری
 حرکت کاذبه میدر ؟ یوقسه حرکت
 صحیح میدر ؟ فرق ایده میه جکندن او حالد
 هم کندی نفسنک همده مشاهدات خارجییه -
 سنک جاهلی قالور • بوسه بیه میندیر که
 افلاکده کوریلان حرکات کونا کونک انظار
 دقتی یا لکنز افلا که یعنی بزدن خارجه جلب

ایلمدیکی مدت علم هیئت اربابی کندی کره .
 مزدن یعنی کندی نفسمزدن جاهل اولدقلمی
 حالده نظر عبرتی بر کره ده کندی نفسمزدیمک
 اولان کندی دنیا مزه چو وروبده آنده
 اولان حرکات محوره و محریه بی طانیقندن
 صکره حرکات افلاکی دخی دها طوغری
 اوله رق طانیفه ووفقی اولمشردر . بو حالده
 کوره «نفسنی یلمن ربنی ده یلمور» سوزینی
 «کندی بیلمن غیر یلمینی ده یلمور» صورته
 نحو یل ایده ییلمورز . ودها زیاده بسط
 و تعمیمی آرزو اولنور ایسه «کندی واپو .
 رنده کی حرآتی بیلمن ساجلمده کوریلان
 حرکتی و کندی دنیا سنده کی حرکاتی بیلمن
 کاشانده کوریلان حرکاتی ده ییلمور» دیه
 هر شیئه تطبیق ایلمیه یلمورز .

« نفسی بیلن ر بنی ده بیلور » قضیه می
 فصل تطبیقات عمومی سجد مسلم ایسه نقیض
 قضیه دخی « نفسی بیلان ر بنی ده بیلر »
 صورتده اوله رقینه اوله جه مسلدر .
 توار یخ ام نظر تدقیقه النور ایسه هر امتده
 حقایق بدیهه دن اولق اوزره کور یلور که
 فی الواقع انسانلر نفسلر بنی بیله مدکری مدتجه
 ر بلر بنی دخی بیله مامشلدردر . هم ده فراده
 فراده دکل بو حقیقت جـاعت جـاعت
 منقسم اولان انسانلر جه دخی تجلی ایلیرلر
 « کندیلر بنی بیلان ملنلر ر بلر بنی ده بیلر .
 مامشلدردر » حقیقتی دخی نزد تار یخـده
 تحقیق ایتشدردر .

بومـئـله نـک بسـط و تمهیدی ایچـون
 دوشونه ام که چین کبی هند کبی مصر کبی

یونان کبی روما کبی الہ قدیم ملتزلک الہ قدیم
 دینلری هب تعدد وحتی کثرت الوهیت
 اسامی اوزرینه تأسیس ایتمشدر . واقعا
 تاریخ مقدس حکمنجه بنی بشر کاملاً بر
 پدرک اولاد واحفادی اولوب اول پدر
 بزرگوار ایسه مظهر وحی ربانی اولمش بر
 پیغمبر عالیشان اولدیغندن انسانلر ایچون
 ایلاک فکر الوهیت توحید اسامی اوزرینه
 ایتنا ایلش ایسه ده بزم مسئله مزنی بو حقیقت
 تغیر ایتک شویله طور سون بالعکس تقویه
 دخی ایدر . حضرت صلی الله حق جل
 وعلا حضرتلرینی هر شیدن تنزیه وکمال قدرتی
 ایله توحید ایلدیکی زمان نفس عالیله رینک
 نصل بر معجوندن خلق اولنه رق نه صورتله
 نفخ روح و تعلیم اسماء عنایتلرینه مظهر

بیورلد یغنی بیلش ده آنک اوزرینه بو تسلیمیت
 موحدانده بولنش اولقی ضروریات امور.
 دندر . آندن صکره ایسه نسل آدم وادی
 ضلالتده بویان اوله رق بو حقیقت اصلیه بی
 اونون دقلرندن نفس-لرنجه اولان جه-لار یله
 متناسباً ربلرنجه دخی جاهل اوله رق تکثیرکی
 بر حکم غریبه بولنش لدر .

نفسلرینی بیلانلرک وحدانیت ربانیه
 سرینه واقف اوله مبه رق کثرت الوهیه قائل
 اوللرینک وجه و حکمتی اوق-در صعو بنله
 حل اولنه یله جک مسائلدن دکلدر . زیرا
 بومسئله نک اسامی دخی الهامات و تغلیطات
 اوزرینه مبتنی اولوب بورایه قدر الهامات
 و تغلیطات حقنده کی تمهیداتمز دخی ظاهر

حالده غایت، غلق کبی کورونن بومسـ. نه بی
بزه غایت ساده و واضح اوله رق حل ایتکه
یاردیم ایلیه بیلور . شوبله که :

قلب و احد ایچنده کی انسان ظاهر حالده
بر کبی کوروندیکی حالده امراض کونا کون
نفسـانیه و روحانیه او بر انسانی بر چوق
انسان حکمنه قویدیفندن جاهلیت و ظلمت
زمانلر نده انسانلر بوتغیر و تحولی کندیلرنده
ارایوب بوله جعفرینه کندیلر نك خار جنده
ارامغه مجبور اولمغـله او حالده دخی نظر
دقتلری در عقب مقام اقدس الوهیه قدر
اوزامش کیتشد .

معرفت نفسنه موفق اوله مبه رق کندی
تغیرات و تلونات نفسانیه و روحانیه سنی نظر
حکمنده تمیین ایده، میان انسانک ینه کندیسنده

اولان بوغافلانه نقطه نظر دن صفات ربانیه
بی تدقیقه افتداری یته بیلور می ؟

کندی می اختیار خیر و شر میانده مخیر
بر اقلش اولدیغی حالده کندیسنه خیری ده
شری ده یابدیرتان محضا کندیسندن بشقه بر
قوت اولدیغی محاکمه سنی براس متین اوزرینه
بنا ایدمه یه رک در حال توهمدن صکره خیرکده
شرکده تعدد و تکرر انواعنه نظرا مطلقا
انسانی یاخیره و یاخود شره سوق ایدن قو-
ت لرک دخی تعددینی حکم ایلیمان و بو حکمدن
ناشی الو هیت و ربوبیتکده تعددینه قانع
اولان انسانلر دکلیدرکه ملل قدیمه نلک تکریر
ارباب مذهبنی ایجاد ایلش لدر ؟

واقعا نور حکمت کو یا مش-کاتی بوله
میوب ده فانوسی اطرافنده و معلقه قلان

بر نور کبی انس-انک کوزلی اوکنده کاه
 کاه برق اوردقجه ازجمله سه-قراط کبی
 بعض دقیقه سنج حکما او نور رشادک تنویر
 ایادیکی کوزلیله نفسلرینی کوردکده و بو
 معرفت نفسدن معرفه الله دخی یول بولد.
 فده او یله قادین ارکک برطاقم ذواتک حاشا
 الوهیتلری قبول اولنه میه جغنی و بتون کائنات
 بر صانع یکانه نك اثر قدرتی اولغله انسانلرک
 دخی محض اول صانع احدی توحید و تنزیه
 ایلری لازم کاه جکنی کشف ایتشلر ایتسه ده
 جهل نفسک هر کیمی تغلیط ایلش اولدیغی
 بر زمانده غلطات مشهوره نك فصاحت
 مطلقه به غلبه سی کبی انسانلر غلطی حقه
 ترجیح ایتشلر و او نور هدایت-له کشف
 حقیقته مقتدر اولنلر دخی زهرا به غدیری

ایچدرك ترك حیاته مجبور ایدلشلدردر .
 واقعا نور توحید جمعیت بشریه نك
 اذهان عمومیه سنده دخی بر درجه یه قدر لمعه
 پاش اولمقدن بالکلیه عاجز قالماشدر . انسانلر
 کاشاتك بر بلوك ارباب طرفندن اداره سی
 موجب فساد اوله جغنی کوره رك بونلرك
 دخی بر حکم و امر واحده اتبـاعلری لازم
 کله جگنی ینه تعقل ایلشلدردر . انجق تعقلک
 بو درجه سی ایکنجی اوچنجی درجه لرده
 معبودلر اوزرنده قوماندان اوله جق بر
 معبود اعظم توهمنه قدر انسانلری ارشاد
 ایده یلهرک توحید تام قیولر ینک کلیدی
 ینه معرفت نفس اناخـنـار یله آچیلای لزومی
 باقی اوله کلمشدر .

انوار معارفك جهـانـدن ظلام جهل

و نادانی بی رفعدن و انسانر کندی نفسلربنی
 بلمک لزومنی حس ابله قدرتلی بی-دیکی
 قدر او معرفته بول بولدقدن صکره آرتق
 بر قوماندان اعظمک امرینه تابع بر چوق
 معبودلر تصور و تخیلنه امکانی قالور ؟
 قدما طرفندن هر بری اربابدن بریسنک
 تجلیاتی اولق اوزره توهم اولنان تجلیاتی
 انسان اولادی کاملاً و کافه کندیسنده
 بولهرق اصل انسانی بونجه تجلیات مخالده
 و متغایره مهبطی اولق اوزره عقلاری
 چله سندن چیقاره حق بر خلقت غریبه
 و مکمله ابله یار اتمش اولان صانع تعالی و تقدس
 حضرتلرندن بشقه هیچ بر ربوبیتک شایان
 پرستش اوله می-دجغنی دخی مجرد اش-بو
 معرفت نفس و فقیله اجتهاد و حکم اتمش

و بوسایه ده ایمان کامل صاحبی اولمشدر .
 غریبدرکه الیوم وجودلری هندستان
 کبی چین کبی ممالک شرقیه ده قلمش اولان
 ادیان قدیمه اربابی اورالرہ اننشار ایدن
 ترقیات جدیدہ انوار یلہ تنور ایدر ایتز
 کندی ارباب موہومہ لرینہ ایماننرنده کی
 بطلانی درحال کور یہ ورلرده بو ترقیات
 کندیلرینہ اوروپانک عالم نصرانیت نامنہ
 کلدیکی حالده دیانت اولق اوزرہ تثلیثی
 قبول ایدہ جکلرینہ بالعکس توحیدی ترجیح
 ایلیدرک مسلمان اولیورلر . بوندن دهاغر .
 یہ بدرکہ تثلیث اعتقادی ایچنہ طوغمش
 اولان اورو پالیر دخی تدقیقات فنیہ لری
 سایہ سندنہ معرفت نفسہ موفق اولور اولز
 تثلیث حقنہ کی اعتقادلرینی محو ایدرک

نصارانك تعبير لرینه كوره « دینمیز » او .
 لیورلر . یعنی توحید محضی ترجیح و قبول
 ایلیدرك تنزیه صمدانی به مسارعت کوستر .
 یورلر .

بو حالاره « غریب-در » دیشمز حال
 بویله اولما ملی ایدی دیمك دكل-در . بلکه
 جالك مطلقا بویله اولدیغی ایشته طبیعت
 مصالحجه دخی تعین ایلیدورده حقیقت صمدا .
 نه بو قدر واضح ایکن مجرد معرفت نفسه ووفق
 اوله مدیغندن طولایی انسان اوغلنك بو قدر
 عصرلرجه مدت وادی ضلالتده قالدیغنه
 بیان حیرت ایتمك ایستبورز .

معرفت نفس قضیه سی جمعیت بشریه -
 نك نظر عمومیه سی او کندن پرده غفلتی
 قالدیره رق اسکی اعتقاد تثلیثی یکی عقیده

توحیده تحویل ایش ایه ده انسانلک هر
 بری آنادن طوغدیغی زمان بر ظلمت جهل
 ایچنده طوغد رق بعه بو ظلمتی نور معارفله
 ازاله ایتمینجه و معرفت نفس خصوص صنده
 دخی بر درجه مطـلو بهیه وارمینجه ایمان
 توحید ایله محضا تقلید یوللو مؤمن اولسه
 بیله ینه ایمان کامل صاحبی عد اولنه ماق
 مباحث طایفه دینیه ده دأب حکمنی المشره
 اکر بویله اولسه ایدی انسان ایچون
 معرفت و تزکیه نفسه فلانه احتیاج قالمیوب
 تکثیر ارباب عقیده باطله سندن دهها مدهش
 بر لا قیدی یولی آچیلرله رق انسانلر ایچون
 اتمام کالات انسانیه به هیچ لزوم قالمز
 و ایمان مسئله سی دخی کند یسنی شین تقلیددن
 قور تاره مز ایدی .

کبار دیمش که : « الطرق الی الله بعدد
 انفس الخلائق » انسانی واصل الی الله
 ایدن طریققر انسانلک انفسی قدر اولق
 هر انسانک بشقه بشقه معرفت نفس حاصل
 ایتسی دیمک اوله جفی واضحات اوردندر .
 حتی انسانلر ایچون برر برر معرفت نفس
 لابد ولاجرم اولدیغی ایچوندرکه ارباب
 فکر و دانش کندی معرفت نفسلری یوانده
 وقوعه کلان تجارب و کشفیاتنی دیکر لرینک
 دخی تسهیل حصول معرفت نفسیه سنده مدار
 اولق ایچون کتابلره درج ایتکله بونجه
 حکیمیات و اخلاق و تصوف کتابلری وجوده
 ککشدور . کتب مذکوره دن بعضی قتبساتمزی
 بز دخی قارئلر مزک نظر الیباهلرینه عرض
 الیه جکز .

« انسانه تریه نك لزوم و عدمی »
 میلیار لوجه انسانلردن بریسی دیگرینه
 بکزه مدیکی کبی انسان واحدك دخی برزما.
 فی دیگر زمانه و برحالی دیگر حالنه مشابه
 اولماسی نظر دفته النوب ده معرفه الله
 دخی معرفت نفسه وابسته اولدیغی وانسان
 کندی نفسنی بلامه کج ربنی و بناء علیه
 ربك رضاسنی دخی ببله میدجی دوشو.
 نیله جك اولورسه انسانلر ایچون تریه نك
 لزوم و عدم لزومنی بیلک دخی جمدی بر
 تدقیق و تنبیه محتاج اوله جغنی تحققی ایلر.
 انسانك تریه یه احتیاجی وارمیدر؟
 بو سؤاله تصدیق ابله ده رد ابله ده جواب

و یرمك غایت کوچدر . و یر یله جك جواب
 مطلقا برتبع وندقیق عمیق اوزرینه و یرلملیدر .
 اولافرض ایدهام که بریمی انسامك
 تر بیه احتیاجی اولدیغی جوابنی وبرمش
 اولسون . بو جـ و ابی رد ایچون میدانه
 قویه جغمز بر چوق حقایق واردر . از .
 جمله دبه بیلورزکه ایمانی شائبه تقلیددن
 قورتارمق ایچون هر کسك کندی فکر
 ونظرینی تعمیق ایتـ سی لازم کلور . حتی
 انسانی واصل الی الله ایده جك طریقـ لرك
 عددانفاس خلایق قدر اولمسی دخی بوبله
 هر کسك بشقه بشقه تعمیق فکر ونظر ایله
 معرفت نفیسن معرفه الله وصول حقنه
 ووظیفه سـ نه نائل اولمسندن نشأت ایلر .
 خلقت بختنده انسانی خیر ایله شمری

اختیارده اراده جزیه سینه صاحب او.
 لمق اوزره تلقی ایش ایدک . کندی شان
 حریتنه بونی لایق کورمش ایدک . بو
 حالده انسانی تربیه به محتاج کورر ایدک
 کندی مشرف ایلان شو احوالک کافه سنی
 ینه بزرگ ایش اولورز . بر آدمه « سن
 اویله یاپمه شو یله یاپ ! » دیمک او آدمک
 حریت مطلقه سی خلافتده بر امر بر اکراه
 اولدنی کی بالخاصه « سن اویله دوشو .
 نمه بو یله دوشون ! » دیه تربیه و یرمک آنی
 حریت وجدانیسه دن دخی بالکلیه سلب
 ایش اولمقدور .

بک املا شو ملاحظاتی قبول ایدوبده
 « انسان تربیه به محتاج دکلدر » دیه جک
 اولسه قعجبا اصابت ایش اولورمی بز ؟

هیهات ! بوله دینلدیکی زمان دخی برطاقم
 اعتراضانه یول آچش اولورز . انسانک
 تربیه اولان احتیاجنی انکار ایچون اول
 انسان اولادینک تربیه به عدم قابلیتنه قناعت
 لازم کلور . اکر انسانک تربیه به استعداد
 و قابلیتی واریسه او حالده تربیه به احتیاجی
 نصل انکار اولنه یلور که انسانک تربیه سی
 دیمک ایلک مرتبه شرف و شانندن سائر
 مراتب شرف و شاننه تعلیمی دیمکدر ؟
 انسانک بو احتیاجنی انکار ایتمکله حصول
 مکملیتی ده رد ایتمش اولوق لازم کلوب
 بو ایسه انسان ایچون خیرخواهلق دکل
 صراحة بدخواهلقدر . انسانک تربیه به
 قابل اولوب اولدیغنی ندقیق و تنبع ایسه
 اوزون اوزادی به یورولمغه مجبوریت

گویم ترمنز . انسانک تربیه به عدم قابلیتی و خیر
 یاپسدهده محضاً الاهدن و شریا پسدهده محضاً
 الاهدن بیله رک بونلردن طولایی انسان
 ایچون مکافات و مجازاتک بیله عدم تصویری
 جبر بونک مذهبی اولوب بونک بطلانی ذاتاً
 میدانده اولدیغی کبی طبیعت واحد و مستقره
 اوزره خلق ایدلماش اولان انسانک ترجیح
 خیر و شرده مختاریتی دخی اثبات ایلرکه
 انسانک شر دخی پایه بیله جکی بر نقطه ده خیری
 ترجیح ایتمی ایچون خارجدن وقوعه کله جک
 برالق مانک بیوک بر تأثیری وارد . ایشنده
 او القادخی تربیه دینلان شیدرکه انسانک
 بوکا احتیاجی انکار اولور ایسه تغلیطات
 نفسانییه قارشو الهامات ربانیه ن
 همان مغلوب قاله جفی بر کرته ده انسانی

کافه معاونات خارجيه دن محروم برافق
ديک اولور . بونی ايسه موافق مروت
عد ايدە جک هيچ برعائل بولنه مز .

دعوانک ايکی صورتندە دخی درميان
اولنان دلائلک نه قدر قوتلی شـيلر اولديغنه
دقت پور يلور ايسه دها انسانک تر بيه
احتياجي اولوب اولمديغنه بر حکم و بر مک
نه قدر کوچ اولديغی تسليم قلنور . حتی اول
بو احتياجي انکار و ثانياً ادعا ايدنلر دها اول
قدر دليلـلار اقامه ايدە پـيلور لر که بونلر دخی
تدقيق ايديلور ايسه حکمک صـعوبتی آر تدقيـجه
آر نار .

مثلاً بر انسانک تر بيه احتياجنی انکار
ايدنلر ديه پيلور لر که بن فی الواقع تر بيه
محتاج بيله اولسەم اوتر بيه بی بکا کیم ويره

جکدر؟ نکا تر بیه و یرە جک اولانک بندن
 دها تر بیه لی اولدیغی نه ایله ثابت اولور؟
 بنی ارشاد ایدن مرشد حقننده بن :
 ما مریدان روبسوی کعبه چون آریم چون
 روبسوی خانه خار دارد پیر ما
 دیه جک اولور سه م او یله بر تر بیه به احتیاج
 جم اولق شو یله طورسون بو تر بیه بنی
 کندیمه فلاکت دخی عد ایتسه م معذور
 اولزمی یم؟

کذلک انسانک تر بیه به احتیاج بنی دعوی
 ایدنلر دخی دیه بیلور لر که : سن اخلاق کده
 ملکیت وار ظنیله تر بیه به عدم احتیاج ادما
 سنده بولنه رق و حریت مطلقه کی محافظه
 ایلیه رک یار بن ارتکاب ایلیدیک فن القری
 دخی حسنات محضه دن اولق اوزره انسانلره

قبول ايتديره جاك اولور سهك كند يكي مملكت
ضلاته آتمش اولدق دن فضله انسا نيتك
اوزرنده دخی بر بلای مبرم اولور قالور سك .
انسان تر بيه به احتياجي اولديغنی بيله انكار
ايدرايسه اصلاح احواله نصل مقتدر و مو .
فق اولور ؟ او حالده انسا نلرك هر بری
جبلنرنده اولان افتراسه انهماك ايدرك
جهان فساد ايله طوازمی ؟

انسانك تر بيه به احتياج وعدم احتياجي
اوزرینه بر حكم و یرمیتلك بو قدر کوچ
اولديغی کبی تعمیق مسئله ایلدجكه بوکو .
چلك دهسا اول قدر آرتیوركه ژان ژاق
روصوکی بعض فیلسه وفلر تعلیم وتر بیه
انسانلرا یچون مفید دکل مضر اولديغنه قدر
قاعمت کوستریورلر . واقعا تدقیق ایدیلر

جك اولورسه بعض تر ييه لك انساني
خاملق حالندن ده-ا بدتر بر تر ييه سزلكه بر
فناغه دوچار ايلديكي كورلديكندن طبيعت
بشر يه بي بو صورنده تغير دن ايسه انسانك
هيچ ده تربيه كورماش اولمسي آرزو يه قدر
معذور كور يله جيكي كلبور .

اي او يله ايسه انساني يالكر استعداد
طبيعيسنه مي ترك ايده لم؟ تغليطات نفسانيه سنه
قارشو انساني هيچ ايقاظ وارشاد ايتمه رك
او تغليطاته تبعيله . هلاكه ضلالتده هلاك
اولوب كيتمسنه اوزاقدن سير جيمي اوله لم ؟

بز نه قدر عاجزانه اولورسه اولسون
ينه ظنه جسارت آله ييلورزكه بومهم وخلق
مسئله بي حل ايده بيلك هر حالده محالاتدن
دكلدر . فقط انسانك تربيه احتياج و عدم

احتیاجی حکم ایتزدن اول برکړه تر بیه
نه درکه انسان آکا محتاج ویاخود غیر محتاج
اولسون بوراسنی حل ایتک لازم کلور
اعتقادنده بولنیورز .

اورو پاچه ژان ژاق روصوکی بعض
حکما تر بیه نک تزکیه نفس انسانیه به خدعتی
اوله میده جغه قائل اولمشلر . فقط هانکی
تر بیه نک ؟ اولابوراسنی تعیین لازم کلور .
زیرا ژان ژاق روصودن صکره دها نیچه
یوزلرجه حکما دخی انسان ایچون دینک دخی
لزومی اولمدیغنه قناعت ایلیه رک بو فکر
اوزرنده کی مشترککری نک عددینی چو خالته
چو خالته اورو پاچه دینمزلکی همان تعمیم
درجه سنه واردیرمشلر . فقط هانکی دینک
عدم لزومنه قانع اولمشلر ؟ بورالری تعیین

ایشمبجه تر بیهنک لزوم وعدم لزومنی تعیینه
حقیقة امکان بولنه من .

مدافعه سرلوحه سیله وجوده کتور-
دیکمز او چ جلدده اوروپا حکمای جدیده-
سنک هیچ لزوم کورمدکاری دینک ماهیتنی
قارئلرمزه پک کوزل آکلاندق . او جلددر-
ده بسط وتمهید ایلدیکمز محاکماتی ملاحظاتی
قارئلرمز نظر موازنه لرنده کوزجله اجمال
ایتمشله ایسه حکم ایشلردرکه نصرانیت
کبی بر دینک حقیقة انسانلره لزومی اولمق
شویله طورسون جهت جهت مضرتی بیله
وارددر . کذلک پرودوم کبی ویقتورهووخو
کبی عالم نصرانیتک دینسزلک ایله اتهام
ایلدکاری اماظمک هرکون میدان انتشاره
قوبدیفمز تراجم آثاری بونلرک تنزیه باریده

بولند قلمربنی کو متر مکده اولوب تئلیشی رد
ایله وحدانیت قطعیه ایمان ایدیشلرینه
کلیسا اربابی « دینمزلك » نامنی و یرمکده
ایسه ده حقیقت سنجان زدننده بودینمزلك
دیانت توحیدیه اولدیغی تحق ایلر .

ایشته بونک کبی ژان ژاق روصونک رد
ایلدیکی زریه و تعلیم دخی اربابی خود کام
خود سر ایده جـك بزریه اولدیغی کافه
آثارینک مطالعه سندن آکلا شلمقده در . بناء علیه
زریه دینلان شی ژان ژاق روصو ایله
هم افکارینک رد ایلدکاری بوتریه سیئه
اولق شرطیله آنی هر ماقل رد ایلر .

ژان ژاق روصو صاغ اولسه ایدی ده اکا
صورسه ایدک که : « بنی بشرک بوکون
کور دیککز اخلاقنی بکنمور میسکز ؟ » بو

سؤال مزه البته « خیر ! » جوابی و بره جک
 ایدی . او حالده دخی « بو اخلاق عمومی به بی
 بکنما ، کلک کز اخلاق مذکور ، دن دها ایسی
 اوله بیله جک-نی کوردیک کز ایچ-ون اولق
 ضروریدر . بو ضرورتی انکار ایدر ، میسکز ؟ »
 سؤالنی ایراد ایلمسه ایدک مطلقا انکار
 ایده جکنه دائر می جواب الور ایدک ؟
 اصلا ! هیچ ش-بهه یوق که بو جوابی المز
 ایدک . بدیه بدر که ژان ژاق روسو اخلاقده
 اولان فسادی مطلقا زمانک اخلاقنه فائق
 دیگر بر درلو اخلاقی کوز اوکنه کتور .
 مشدرده او موازنه ایله حکم ایلمشدر . اکر
 کندی نظر مقایسه سنه الدیغی اخلاقی انسانلر
 ده بسط ایده جک اولان تربیه بی اکا تکلیف
 ایتش اولسه لر ایدی هیچ ش-بهه اوانه هر

ایدی که انی تصویب و قبول ایده جک ایدی .
 او یله ایسه کفر و دین ماجراسی هب
 بریره وار دینگی ورؤ یا هب او رؤ یا اولدینگی
 حالد یالکز تعبیرده اختلاف اولدینگی کبی
 انسانلر ایچون تربیه یه لزوم اولدینگی دهوا .
 سنک دخی نتیجه سندن تربیه بشریه یه قوص
 قوجه مان بر لزوم اعتراف ایدلمش اولیور که
 او اعترافی اولکی منکرین لزومک رد ایده .
 بیلری قابل اوله میور .

بحث

۶

« تربیه بشریه کیمک حقیدر ؟ »
 انسان ایچون تربیه یه عدم لزوم ادعا .
 سنده بولنانلرک سو یلدکلری سوزلر ایچنده
 بر قاجی واردر که حقیقه آنلری حکم سدن

دوشورمك ايچون اوله اولور اولمز مغا .
 لظه لك هيج حكيمى اوله مز . بوسوز لك بريسي
 ز بيه بشر يه بي اتمام ايده جك اولان اخلاق
 مكمله اصحا . اياك كيم اوله بيله جكي وديكري
 دخی انسانه « شوبله ياپمليسك بوبله ياپمليسك ! »
 ديمك بشر يتك برنجي شانندن اولان سر بستی
 وجداننه مغاير دوشه جكي قضيه لر يدر .
 سر بستی وجدانجه هر انسان ديكر .
 لرندن نه آز ونه ده چوق سر بست اوليوب
 بونعمته هر كس جبلة مساوات اوزره نائل
 بولند قلرندن « بوبله ياپمه ! شوبله ايت ! »
 حكيمى هيج بر انسانك ديكرينه ويره يلكه
 صلاحيتى اوله مز . بوسلاحيث اولسه
 اولسه انسانلغك فوقنده بره وقع صاحبك
 صلاحيتى اوله يلور .

انسانلغك فوقنده بر موقع اولوبده
 او موقعك دخی اصحابی اوله بیله جکی
 دعواسی استبعاد واستغرابی بیور یلیور ؟
 هله انسانلرک سر بستیجه تساویسنی دهاشمدی
 تسلیم ایلش اولدیغمز حالده انسانلغك فوقنده
 مراتب تصوری نصل ممکن اوله بیله جکنه
 احتمالی و بر بیله بیور ؟

حقوق و حریت بشر به جه تساوی
 مطلق هرکس حکم ایتش و بو حکم هرکس
 طرفدن قبول ایلش ایسه دهه استعداد
 خصوصنده تساوی بی نه برکسه ادعا ایلش
 ونه ده برکسه او ادعایی تصویبه بولانشدر .
 بالعکس هیچ بر آدمک خلقجه دیگرینه
 بکزه مدیکی کبی یالکز بر تک آدمک بیله بر زمانکی
 حالی دیگر زمانکی حالنه بکزه مدیکنندن

بوعدم نشابه مراتب انسانیه نك پك چوق

اولدیغنی اورتهیه قو بمشدر .

واقعا پیغمبر ذیشان حضرتلری دخی

« بن سزك كبی بشرم » بیورمشلر . لیکن

بشریتك مرتبه غایه سنده بولندقلربنی دخی

« بكا وحی اولنور » سوز یله ایلرویه سور .

مشلردر . بو حقیقت جلیله نبوتلری کئند .

یلربنی نه قدر اعلا ایلدیکنی دخی « حق

تعالی ایله بنم بر وقتم اولورکه او وقتده

آردمز نه ملك مقرب ونه ده نبی مرسل

کیردمز « سوز یله تعین بیورمشلردر .

واقعا کئندیلری بزم کبی بر انسان ایسه لرده

مرتبه انسانیدلری بو کسله بو کسله نه قدر

بو کسلدیکنه یعنی بزم عادتاً دازه تعقلزك

یله فوقد چیقدیغنه دقت بیور یلور ایسه

کندی انسانغمزه مغروراً متعظمانه و متکبرانه
برکستا خلقدن حیا ایتمکمز دخی ضرورت
حکمنی آ لور .

بوسوزمزدن اکلاشلشدز که تر بیسه
بشر به انجق اندیای عظامک حقیدر دیمک
ایستیورز و اندیای مشار الیهم حضراتی
دخی انجق جانب حقدن وحی ایله الدقلری
او امری بزه تبلیغ صورتیله تر بیسه مزی
اکال بیوردقلرینه قناعت ایلپورز .

شمی بزم بوکا قناعتمه قارشو ایدیله.
جک مقابله ایکی احتمالدن خارج اوله مز .
یامورد تر بیسه نک نصل عالی بر مقام اولدیغنی
کورر کورمز کندیمزی شاشیره رق
« حقدن کلان نه اولورسه اولسون همان
ایوالله ! » دیمکه مسارعت ایده یلورز

و یا خود ایچم زده اورو یا حکمت دینیه سبله
طبیعیون حکم-اسی اره سنده کی منازعه بی
یا کاش تلمی ایدرک حاشا ثم حاشا انسانلرک
ینه طبقه عادیه انسانیتدن یوقارویه چیقه.
میه جغنی اعتقاد ایدنلرمن وار ایسه انلرک
مکاره و معاندلرینه دوچار اولورز .

اولا برنجی احتمالی در پدش ایلبه رک
اونخصوصده حلّی لازم کلان بر شیئی حل
ایدهلم :

واقعا مقتضای وحی ربانی اولان هر
بر امر و نهیه اطاعت بزم ایچسون مجبوری
و ضرور یدر . انجق بو ضرورت بو مجبو-
ریت هیچ بر وقتده جناب حقک بزی
مشرف ایتش اولدیغی سربستی افکاره
منافی اوله منز . اکمل کتب سماویه اولان

قرآن کریم الشان باشند باشد مطالعه اولاد و ب
 حکم قرآنیہ اوزرینہ تعمیق فکر و نظر
 ایدیلہ رک دوشونیلہ جک اولورسہ کو.
 ر یلور کہ ادیان سائرہ دہ و سماویتی حالا ادعا
 ایدیلان بعض کتابلر دہ اولدیغی کی قرآن
 عظیم الشان انسانلری آبدالیرینہ قویوب.
 دہ « سز کور کورینہ شو بولہ سالاک
 اولہ جقسکز » دہ اجبار و اکر اشدہ بولمبور.
 کرک معرفت کاشات و کرک معرفت نفس
 امرندہ زمینی آسمانی بر چوق آیاتی بزم دائما
 پیشکاه تفکر و تفہیم و تعقل مزہ حوالہ ایلہ رک
 حریت وجدانیہ مزہ ہر حالہ رعایتہ برابر
 زنی ارشاد دہ بوانیور.

حضرت قرآن انسانلرک علو قدر
 و مرتبہ لہ بندہ او قدر رعایتہ دہ بوانیور کہ ر

سورهٔ جلیلهدہ ذات حضرت رس-الہ پنا.
 ھینک انسا-انلر اوزرینہ مصیطر اولمدیغنی
 و یالکز مذ کردن بشقہ ہیج برشی اولمدیغنی
 ایچ-ون یالکز ند کسیر و تقریر وظیفہ سیلہ
 مکلف بولندیغنی و ھرکیم تولی و کفر ایدہ.
 جک اولورسہ انی عذاب اکبرایلہ جناب
 حقک تعذیب ایللہ جکنی فرمان بیور بیور.
 انسا-انلرک شان و شرفنہ بودرجہ-لرہ قدر
 رعایت حقیقہٗ ہیج بردینہ-دہ ہیج برکنب
 سماویہ-دہ بولندیغنی افتخارمزدن کوکسہزی
 کرہ کرہ ادما ایلر و بوشرفدن طولایی دخی
 جناب حقہ منندار و متشکر قالورز.
 واقعا حضرت قرآن کوزلری اولوب-دہ
 کورمیان و قولاقلری اولوب دہ ایشتمیان
 انسا-انلرک حیواندن فرقی اولمدقلرینی و بلکہ

بونلرك حيووانان دن اضل بولند قذر بنی ده
 نظر حكمت ابنای بشره عرض ایلشدر .
 آنجق بوندن طولابی شان و شرف عمومی
 انسانی به نصل خلل كلور كه بوندن اول بر
 بختزده « لب » دیمه دن لبلی بی آ کلایان
 انسان ایله لبلی بی بروننه صوقسه لر خبر دار
 اوله میه جق اولان انسان آره سنده کی فرقی بز
 دخی موازنه ایدرك بشریتك استعداد بی
 بویه لایعه ولا یخصی طبقه لره تقسیم ایتك
 دخی قدرتمه کی باهرینه و تمامینه دلالت
 ایده جکنی اثبات ایلش ایدك . معرفت
 نفسمزه همت ایدرك اکر کندیمزی بوضور .
 تله توصیفه شایان کور میوب ده شرف انسا .
 نیز حسبیه انعامه فائقی انسا نلردن بولور
 ایدك جناب مولانك بو احسانه ده تشکره

بورجلی قالزمی یز؟ انعامدن اضل اولان
 بر بنی نوعمزايله آره مزده فرق یوق کبی بر
 شی ایکن آنک بو توصیفه لیاقتی ایله بزم
 عدم لیاقتمز آره سنده سما و سمک قدر فرق
 اولدیغنی کورر و حقیقه بو قدرت الهیه نک ده.
 حیرانی اولور قالورز .

ایمدی مرشد یکانه من کلام الله اولوب
 اوده بزه کافی بولندیغی حالده کلام اللهک
 سربستی و جدانمزه مانع اولمسی شویله
 طورسون بلکه آنک بزه بر برات حریت
 و سلامت اولدیغنی تسلیم ایتمک عادتاً
 قوری بر مکابره و معانده دن عبارت قالور .
 رَبِّهِ اِنَّهٗ نَکَ مَوْرَدِیْ قُرْآنِ عَظِیْمِ
 الشَّانِ اَوَّلُوبِ دَهْ اَوْ دَخِیْ بَزْمِ نَظَرِ دَقَّتِ

و حکمتمزی معرفت نفسه و معرفت کائناته
 جلب ایلدیکی حالد کلام اللهی المزه العرق
 ژان ژاق روصوبه کیدوب « شونی
 کوردیکزمی ای حکیم ! ایشنه بزه کافی اولان
 کلام بودر . بو کلام انسان کلامی دکلدر .
 الله کلامیدر . آنک اثباتی ایسه اندن اول
 بونک امثالی سونلماش اولدیغی کبی اندن
 صکره دخی سونلماش و حتی تقلید یله
 ایدلماش بولماید . بز بو کلامی ایستدیکمز
 کبی اوقومقده سربستز ! آکلادیغمز کبی ده
 ایمان ایدرز . نه بر پاپا طائورز نه بر کلیسا !
 هر بریمز کندیمزک پاپامی هر بریمز عبدمزد .
 الله ایله بزم آره مزده یالکز بو واردر .
 بوندن بشقه بزم سراج هدایمز یوقدر «
 دیه جک اولور ایسه ک شو حریت صحیده

اودخی حیران اوله رق در حال جبهه قبول
 واهدابی زمین خلوصه سوررایدی .
 حضرت قرآن حقیقت بیان انسانلرک
 مختار بنده نه قدر رعایت ایلش اولسه علمای
 کرام اهل اسلامدن دخی هیچ بریسی او
 مختاریته اصلا تعرض ایده میوب مجتهدین
 عظام حضراتی کندی اجتهادلرینی محضا
 حسبہ لله بزم تبعات مخصوصه مزی تسهیل
 ایچون بزه عرض ایتشلردر . اجتهادلر بله
 اوزر مزده تسلط داعیه سی علمادن هیچ
 بریسنه کلامشدر . تاویل قرآنک شرط یکا.
 نه سی علمده رسوخدن عبارت اولوب علمده
 اعتمادی اولنلر تاویل ایتشلر واستنباط
 ایلدکری احکامی قبول ایدنلر ایدوب ایتیمانلر
 ایتدکری حالده یالکز کندولری حامل اولوق

اوزره کندی کندیلرینه دخی اجتهاد حقنه
مالک اولمشلردر.

ایمانمزلک ایمان تقلیدی اولمیوب ایمان
حقیقی اولسی حکمی ایشته بوقدر شرائط
احرارانه ایله مشروط اولدیغندن بزی تریبه
ایده جک شی اولسه اولسه تریبه الله اوله .
جفنی ایشیدر ایشمز علی العیا کردن داده
تسلیمیت اولقی سربستی وجدان انسانجه
مقبول برشی اولمیوب انسان کامل اولانک
مجاهده نفسیه خصوصنده اختیار وارا .
دهسی وحتی وظیفه مجبوره سی ینسه باقی
قالور .

اورو پا حکمت جدیده سیله حکمت
نصرانیه سی اره سی کوز لجه فرق ایتمک سزین
تفلسف ادعا منده بولسانلرک مرتبه مادیه

بشر بتك اوست طرفنده مراتب اوله ميه .
جفنى اعتقاد ايتلر نه مقابل دخی مجت
آئیزی كشاد ايلرز .

• مجت

۷

« مرتبه بشر به نك فوقی »

فنون و حكیمیات غربیه ایله طوغریدن
طوغرییه اشتغال ایدرلك حكیمیات شرقیهیه
هیچ التفات ایتیانلرك بتریت فوقنده هیچ
برمرتبه اوله ميه جفنى ظن ایدیشلری اوروپا
ترقیاتنك کندیلرنجه موجب اولدیفی
تغلیطاندن نشأت ایلرکه بو بابده اولان
خطالری هر زمان کندیلرینه قارشو اثبات
اوله بیلور .

اوروپا حکما سندن برچوغی بشریت

مادیه فوقنده انسان ایچون مراتب اولمسی
 دکل حتی ر بو بیتک بیه وجود بولمسی
 احتمالا ندن خارج عدایده رک انکار قطعی
 وادیسنه صابمشلردر . فقط بونلره انکی
 صنف حکما درلر؟ نه دن طولایی بو وادی
 ضلالتیه صابمشلردر؟ بوراسی تدقیق
 اولم دقجه انلر انکارلرینی بر حقیقت محضه
 اولمق اوزره علی العیسا قبول ایدی و یرمک
 دقیقه سنجان ایچون جائز اولور می؟

شمعی به قدر بیک یرده و از جمله مدافعه
 سر لوحه سیه وجوده کتوردیم کمز اوچ
 جمله ده تکرار ایلش ایدک که بونلر دایلمد کبری
 الوهیت محضاً ابوتیه بنوته زوجیتیه صالح
 اولمق اوزره تصویری اولنان بر الوهیت عجیبه
 و غریبه در که انی هر عقل سلیم ار بابی دخی

ردایلر . كذلك بونلرك قبول ايدمه مدكاري
 مرتبة فوق البشر به يعنى نبوت دخی اصل
 اسمـ لری حواری اولمق لازم كلان رفقای
 مسیح اولوب حضرت مسیح ر بو بیت
 رتبه سی و یرلد کدن صکره بونلره دخی رسول
 و پیغمبر عنوانی و یرلمش اولدیغندن و حال بو که
 کندیلری جهلا طاقندن و قایقیجی و بالقجی
 مقوله سندن اولوب سو یلدکاری سـ و زلرده
 دخی بر ضبط ور بط بر حکم و مزایا کور یله -
 مدیکندن شو حالده بولنان انسانلرك مرتبة
 بشریت فوقه چیقهدرق کویا وحی الهی به
 مظهر اولماری حقیقة عقلدن بعید بولنمسه یله
 نبوت امکانی دخی ایشته بونك اوزرینه انکار
 ایتشلردر .

حقیقت بر از درین دوشونیله جـك

اولورده اورو با عقلانی نه الوهیت نه ده
 نبوت حقنده سماویتی ادما اولنان کتابردن
 بر فکر صحیح و سالم اله مدقلمی ایچون بونلری
 ذهنلرینه صیغیدیره ماقده معذور کو.
 ریلورلر . زیرا کتب توراتیه نامیله اله
 بولنان کتابلرک محرفیتی اناجیلدن زیاده
 اولوب بونلر الک بولک اندیسای کرامه حاشا
 ثم حاشا اول قدر معایب و جنایات فاجعه
 اسناد ایدرلرکه صحیح اولملری فرض ایدیلر.
 جک اولسه انلرک کوستردکاری مثالره
 امثال شوبله طورسون اسملرینی بیله قاله
 المقدن ار باب عقول و ناهوس نفرت ایدرلر .
 دیانت سماویته نیک رکن اسماییسی بولنان
 حضرت ابراهیمه حاشا ثم حاشا غیرت دیانت
 اسناد اولنور و حضرت لوطه بیک کره

حاشا قزلبه قزلباشلق حکم ابدیلور
 والحاصل کینه قتل کینه کذب و خیانت
 روایت اول نور ایسه بو قدر معایب صاحبی
 آدمک مرتبه بشریت فوقه چیمش
 ومظهر وحی ربانی اولمش بولند قزلبه اورو یا
 عقلای جدیدی نصل احتمال و یرر؟ بو
 اسنادات خائنه ایله نبوت و انبیانصل نظر
 نفرته دوچار اولورل ایسه کتب سماویه
 دنیلان شیرک دخی انلردن زیاده دوچار نفرت
 اولملری ایچون از جمله تور انلردن کتساب
 حد قیالی کوزدن پچیرمک کفایت ایدر .
 باهنامهلر بیله بوندن دهار ذیلانه یازلمق قابل
 اولمدیغی حالده او یله بر کتساب سماویدن ارشاد
 ام فضیلتی بکله مکهمکانمی تصور اولنور؟
 اورو یا عقلاسنک الوهت و نبوتی انکار

ایده‌بشتری ایسته بویه تور اتلرایله اینجه‌یلر
 بیلک درلونیجر یفات خدعه کارانه وقتنه جو.
 یانه به دوچار اوله رق تصو بر ایله دکاری
 الوهیت و نبوت اولوب بونلری ذکر اولنان
 خربون عقلادن اول شرقیون انکار
 ایتشلردر . قرآن عظیم الشان دین ابراهیمی
 بو بولده کی افترالردن خطالردن قورتارمق
 ایچون نازل اوله رق اهل اسلام دخی الوهیت
 و نبوت حقیقه بی سایه قرآنده او کر نه رک
 کتب سائر نهک خرافاتی قطعاً یارد ایتشلردر .
 برده الوهیتی انکار ایدن حکیمانک
 کند ی تدقیقاتنه باقملم . عجبا بونلر جـدا
 و حقیقه منکر میـدر لر ؟ هیهات ! بوندن
 بشقه بر محله دخی دیمش اولدیغمز وجهله
 حکمای مشار الیه دن بریسنی کورر سه کزکه

اشتغالی تاریخ طبیعی به محصر اولدیفی
 حالده خلق الله-دن یالکز بوجک لک ییله
 حصر وتعداد انواع-نده عاجز قاله رق
 « تاریخ طبیعی بی تتبع ایدن لک انکار واجبه
 اقتدار لی یوفر .! » دیه تسلیمینده یوانور .
 ریاضی بی کورر-کز که اعدادک ییله مبدأ
 منزل کلرندن و منتها منزل کلرندن عظمت الهی
 یالاس-ند لال « ریاضیات ییله اشتغال ایدن لک
 واجب تعالی بی قبول وتصدیق لری ضرور .
 بدر » دیر لر . مجعی کورر-کز که جو
 ایچنده کی اجرامک تدقیق وتبعی نهایت-نده
 وجود عظمت ربانی-ده حیران قاله رق
 « هیئت تعلم ابد لک وجه وجود وقدرت باری
 تحقق ایدن لک بر منجم ایچون الوهیتی انکاره
 هیچ بحال یوفر » دیر لر . الحاصل بره مشرعی

کور رسکزه وجود بشری تشریح ایدهرک
 عقلاره وله وحیرت ویرن او ما کنه نك
 دقایقنه غوامضنه وقوف پیدا ایلد بجه دشو
 ما کنه بی خلقی ایدن صانع تعالی وتقدس
 نصل انکار اولنه بیلور؟ « دبه تنزیه باری به
 مسارعت کوستر لر • علوم وفنونك
 هانکی قسمنه اتباع ایدیلور ایسه ایدلسون
 تدقیقات عمیقہ نك نتیجه سنده عظمت باری به
 فارشو انسانه حیرت کلسه رک در حال
 تسلیمیه مجبور اولدیغی حالدہ بالعکس کتب
 سماو به دن اولمری روایت واعتقاد اولنان
 کتب حقیقه به مراجعت وتدقیق ایلد کده
 انسانی فکر ربوبیندن منع ایلدیغی شاشیله
 جق احوال دن دکلمه بدر؟ سبب منعی ایسه
 قدرت کامله صاحبی اولان حق جل وعلی

حضرتلرینی کندی مخلوقی اولان ابعاددن
دها محدود و کندی مخلوقی اولان خلایقک
کافه سندن دها عاجز اوله رق طانتدیروب
قبول ایتدیرمک جهتنده بولمایدیر.

اورو پا عقلایی ظاهر حالدده منکر ظن
اولنور ایکن ایشته موحد حقیقی اولدقلری
بو صورتله نصل مرتبه تحققه واررایسه
ظاهر حالدده منکر نبوت ظن اولندقلری
حالدده حقیقت حالدده نبوتی دخی معترف اولد
قلری بنده بو قدر عقله یقین اوله رق اثبات
اولنه یلور. شویله که :

اورو پا حکمائی ذیلدیکی زمان بو
آدملرک یالکز ریاضیون و طبیعیون و مادیو .
ندن عبارت اولدقلرینی ظن ایتک ذهنلری
اک زیاده دوچار تغایطات ایده جک بر ظن

باطل اولور . حکما میانشده معنویون
 وروحانیون فرقه‌سی دخی واردرکه دیگر .
 لری تدقیقات ریاضیه و طبیعیه لری نه قدر .
 ایلر و به کوتوروب نه بیوک حقایق کشف
 ایتشلر ایلر . بونلر دخی کندلی تدقیقات
 و کشفیاتنی اوقدر ایلر و به کوتور مشدرلر .
 بر فرقه‌سی روحک بقاسی حقنده کی اعتقاد
 مطمئنانه لری اوقدر ایلر و به کوتور مشدرکه
 حادتا ارواح ماضیه ایله مناسبت پییدامی
 و مخاره اجراسی ممکن اولدیغنه قدر ادمار .
 دوشوب لوئی فیکیه کی بر طاقی دخی ارواح
 بشریه نلک بو عالم سفلیدن ماعددا بر طاقم
 هوالم علویه ده دخی قرارگاهلری بولند .
 بغنی اثباته قدر ایلر و له مشدرلر .
 بونلر انسانده کی خصائل بسمبقولو .

ثقیه بی یعنی خواص روحانی به بی تدقیق
 ایده ایده sensation یعنی احساسات
 و inspiration یعنی الهامات مسئله لرینی
 اول قدر ایلرویه کوتورمشلردرکه مادنا
 ظاهر حالده بردن عبارت کوریلان انسانک
 معنأ و باطنأ ایکی آدم ایدوکنی و بریمی
 مهبط الهامات اولان انسان روحانی و دیکری
 ایسه میدان تغلیطات اولان انسان نفسانی
 اولدیغنی حکمه قدر وارمشلو و ame یعنی
 روح ابله animal یعنی حیوان اره سنی
 فرق ایچون جلدلر طولدرمشلردر .

اشبو تدقیقات بشبقولورثقیه ده بولنان
 حکمانک کافه سی inspiration دینلن
 الهاماتک سماو یلکننه قانع اوله رق حتی
 انسانده اولان اشبو استعداد مالی اوزرینه

présentiment یعنی برشیشی قبل الوقوع
 حس ایتک امکانلینه قدر بحثی ایلرو.
 لتشلردرکه بو بحثک بزجه کرامات اولیای
 کرام بحثی ایچون مقدمات متینه اولدیغنی
 همان بوراجقده اوزون اوزادی به شرحه
 و ایضاحه ده شمدیدن حاجت یوقدر .
 ایلدی کویا حکمیات غریبه به میال
 اولقی موده سیله نه الوهیت ونه ده نبوت طایپا.
 مقی وانسان ایچون مرتبه بشریتک فوقنده
 مراتب اولهمیه جعنی حکم ایتک شیقلغی
 نصل تحسین و تسلیم اولنه بیلورکه ایشته
 ابو فکرک کویا موردی اولقی لازم کلان
 اورو یاده بیله هر شه عبء علومک منتهیبری
 الوهیتک عظمتنه قارشو کردن داده تسلیمیت
 اولدقلری کبی فیوضات ربانیه دن تفیض

خصوصاً صنده انسانده يك بولك بر استعداد
بوله رق او استعدادی منبسط ایتده نك طریق
بولندیغی حالده الهامات و قبل الوقوع
احتماسات امکانه قدر قائل اولیورلر .
حقیقت حال بوندن عبارت ایکن اورویا
بشریت عادیه فوقنده مراتب اولدیغنه قناعت
ایتمیور دیه علی العما بر حکم و یرمک مافل
کاری دکادر .

واقعا اورویا عقلاسی کراماتی معجزاتی
فلانلری کاملاً ردایلیمورلر . فقط بونلرک
رد ایلدکلری کرامات معجزات برطاقم کلیسا
اعزهدنک حضرت عیسی علیه السلام
حقنده روایت اولنان معجزات صحیحهدبی
ایشتمکله کویا کندیلری دخی معجزه و کرامت
کوسترمک ایچون ایقاع ایلدکلری خوار قدرکه

انلرك كاملاً يالان اولدقلرى ءوخرأ ميدان
 ثبوتنه دخی چيقيمشدر . كنديلرنده فضائل
 حاديه انسانيه بيله مشكوك اولان بر طاقم
 كيمسه لرك كرامات كاذبه سى مسئله سنى تدقيقات
 بسيقولوز يقينه كى حالى وجليل مباحثه
 قياس اينمكه هيچ بر كيمسه راضى اوله مزكه
 حتى حكماى مشار اليهم راضى اولسونلر .

اورو پامبجدر ينك الوهيت ونبوت
 وديانت كى شيلره عادتاً بغض ايتلرى بونلرى
 حقيقه قبول ايندكلرى ايچون دكلدر .
 معلم پافك پك كوزل شرح وايضاح ايتلش
 اولديغى اوزره مقدسات مذكوره انسان
 ايچون خلقى وجبلى شيلرايه ده بونا ملركليسا
 اربابى نزدنده اول قدر سوء استعمالته
 دوچار ايدلمشدر كه بعد ما مقدسات مذكوره نك

نامری دکشم کجه اورو پامجد دلرینه آنری
قبول ایتدیرمک قابل اوله مز • بونک دخی
سبی بس بللی اوله رق میدانده طور بیور •
شوبله که :

اورو پا هنوز ظلمت جهل و وحشت
ایچنده مستغرق ایکن کویا تنویر افکار
وارشاد انام ایچون اورایه ایلک دخول
ایدن نور انجق نصرانیت نوری اولمشدر •
بونورک ایهه فوسفور نوری کبی بر نور کاذب
اولدیغی مشکانی الله طوتانلرک دخی معتر-
فیدر • حالبوکه اورو پا قطعه سی بیک سنه
قدر مدت بو حکمک محکومی اوله رق الوهیت
ونبوت و دیانت نامنه خلقه قبول ایتدیر •
لمدک ردائل قالدیفندن دور تجمدد حلول
ایدوبده درملر کبی قانلر بهاسنه تجمددین

حریت وجدانیه لرینی استرداد ایلدکری
 زمان بو ناملره قارشو اولانجه قوتلریله
 عصیان ایتشلر واولانجه نفرتلرینی کوستر.
 مشرور • وولترکی دیانتک خصم جان
 ستانی اولنلرک روماکلیساسته قارشو کوستر.
 دکری بوقدر شدت بحق طوغری اوله من
 ایسه ده حریت وجدانیه بی یک سنه لک
 بر محکومیتدن قورتارمق ایچون بوشدتلری
 زمانه مخصوص اولمق اوزره معذور
 کورلمش واندن صکره ایسه و یقنور هو.
 نفویه کلنجه به قدر بالجمله افکار علویه
 ار بابی انسانلرک مقام اقدس الوهیه ارتباط
 قلبلرینی اکمال و فضائل انسانیه لرینی اتمام
 ایلیه جک حسیاتی پک کوزل انبساطه کتور.
 مشرور •

ایمـدی معـلم پافـک دیدیکی کبی الـیوم
 متجدد لردن هیچ بریمی شـفت و صدقه
 نصرانیـه نامـنه بر کیمـه به بش یاره و بر مد کـری
 حالـده بو حـس جـلیـلـک نامی تبدیل اولنه رق
 «انسانیت» دنیـلـدیـکی آندـه قدر تـلری یتـدیـکی
 مرتبه ده بنی نو عـنه یار دیم ایلـمد کـری کبی
 «ملکوت» دنیـلـدیـکی زمان اهمیت یـله
 و یر مد کـری، حالـده «الهـامات» دنیـلـدیـکی
 زمان در حال سرفرو برده تسلیمیت او اورلو
 و بابا کبی بر مقتدای دینک بالادعا قونـسـیلـلره
 تسلیم و تصدیق ایتـدیـردیکی لایـخـطـیلـک
 دعوا مـنـه کـولو و یرـه رک دیگر جهـتـدن
 و یقنور هوغو کبی بر شاعر حکمت کفتارک
 احتـسـاسـاتـه inspiration divine ده
 بلا مخالفت روی قبول کو سترلر .

اورو پا عقلاسی نزدنده بو حال بد .
 بهیات امور دن ایکن آنرک اشتغال ایلدکاری
 تدقیقات و تنبّهاته سطحه اولسون و قوف
 حاصل ایتمکسزین » اورو پا شوکا اینابور
 بوکا اینانمبور « دبه سوزلرده بولنق عاداتا
 لقلقیساتدن هم ده لقلقیسات مضره دن عد
 اولنور .

اما دنبله جک که اورو پا عقلاسی بو قدر
 حقایق پرست اولدقلری حالدّه نبی صحیح
 اولان پیغمبر ذیشان افندمزک تأسیسنه مأمور
 اولدیفی دین اسلامی نیچون قبول ایتبورلر ؟
 بویله براعتراض بزم بحثی اصلا تغییر
 ایده مز . دبرز که : اورو پانک دور نجه دی
 هنوز یوزاللی سینه لک برشیدر . بومدت
 ظرفنده ایسه آنر اولانجه قوتلرینی کندیلر .

بنی نصرانیتدن قور تار مغه حصر ایتشلردر .
 اسلامیت ایله اول قدر اشتهغال و قنلری
 اولماشدر . حالبوکه دیگر جهندن حکمیات
 اسلامیه اورو پایه بنه پاپاسلر طرفندن نشر
 اولنوب دیانت جلیله اسلامیه یی انظار
 غر بیوندن دوشورمک ایچون نه قدر افتزال
 ممکن ایسه ایتشلردر . اورو پامچمدلری
 ایسه اولجه دخی دنیلدیکی وجهله الوهیت
 و دیانت و نبوت نامرینه لاعلی التعین بر
 خصومت کوستر دکرندن دین اولدقدن
 صکره موسویت اولسون عیسویت اولسون
 اسلامیت اولسون هیچ بر یسیله اشتهغال
 ایتما ملیدر « دیه جف القلم برورده حکم
 و بر مشلردر . یوقسه فضائل دبنیه مزی
 اورو پایه بحق عرض ایده جک اولسه ق ذاتاً

« مدنیت عرب » سر او حله لی یکی کتاب
 کبی اسلام لهنده کوندن کونه میدان آلان
 آثار کتبیّه انش اولدیغی مقدماندن یک چوق
 نتیجه لر استنتاج اولنه جغنه و منجه مدین
 بیننده کی دونه تلرمزی آرتدیره جغنه اصلا
 شبه اولنه مز .

بو مجتمزی مجرد او رو پا حکیمه اتنه
 وقوف تام پیدا ایتکمزین بشر یتک فوقنده
 مرتبه اوله مز و همنده بولنا نره مقابل کشاد
 ایلدک . مجاهدات نفسیه انسانک کندیسنی
 بشریت مادیه دن نه قدر عالی طبقاته چیقاره یله
 جکنی و او استعداد اوزرینه فیض ربانی دخی
 منضم اولجه تغلیطات نفسانیه دن بالکلیه تبری
 ایدرک الهامات ربانیه نه قدر واسع بر میدان
 آچیله جغنی مباحثات آیه مز اثبات ایلله جکدر .

« تزکیه و تذکیه »

بیله میرشوسر لوحه مزه ارباب فصاحت
لسان اعتراض ایده جکر میدر . کسکین
زا ایله (زکی) یا کک دیمک اولدیفی
و پلتک ذال ایله « ذکا » دخی ز کرکک
معناسنه کلدیکی جهته سر لوحه مزى او صو .
رتله یازدیغمز زمان انسانک کندیسنى تطهیر
ایتمسینه ذکاسنی ده توسیع ایتش اوله جغنی
مراد ایلدک .

دهاشو و مبدأ کلامزده بره معترض
عجول چیقوبده کرک تطهره و کرک توسیع
ذکایه یا لکز معنای ظاهر یلرینی و بره جک
اولسه و « انسان برجامه کیره جک اولسه

ذکاسیمی آرنامش ! « دیسه هجبا بزی
نخطئه ایتش اولورمی ؟

طوغری - -وز هانکی معناسنه کوره
النسه ینه طوغریدر . اوت ! ترشحات
وافرازات وجودیه جلددر اوزرنده دیگر
برجلد دهـا پیدا ایدرجه سنه مسـاماتمزی
طیقایوب وجودمن تنفس ایتز ایسهـ دهـا
ایلروسی مهم ومدهش خسته لکله واره جق
اولان فنا برقسوت درون انسانی استیلا
ایلرکه بوقسوت حالنده ذکای بشر دخی
براضـطراب دائمی به تحول ایلر . فقط
بز بومثلاو جـل معترضـه ابله زمان غائب
ایتمه لمـده بـختمزده دوام ایلیم :

انسان برطرفدن مهبط الهامات ربانیه
ودیکر طرفدن میدان تغلیطات نفسانیه اولوق

جبلتیه مجبول یارائش اولدیغندن و بو
ایکی جبلتیدن هانکیسی هانکیسنه تغلب
ایمکه باشلار ایسه خالبك خالیبتی لایقطع
آرته آرته مغلوبك مغلوبیتی دخی درجه
ضایه و اصل اوله جفندن تلقیات الهامیه
استعدادینی لایقطع آرتدیرملیدرکه توسوسات
نفسانیه دخی میدان الهامسون .

عوام میسانده سو یلنور پک عادی بر
مثل ایسه ده بحشمزه پک موافق اولدیغی .
ایچون بوراده دخی ایراد ایدهلمکه : « بر مصلی
بر فی نمازه نیچون تارك صلات اولمش بولند .
یغندن بحثله تکدیره باشلایهرق اکر فرق
کون نمازده دوام ایده جک اولورسه بردها
تارك ایده میه جکنی سویلش . تارك صلات
دخی مقابله دیمش که : سنده نمازی فرق

کون ترک ایتده اکر بردها قبله یلور ايسه له
النکی قارشلارم »

بو ایکی آدمک ایکیسینک ده حقی
واردرد . انسان کندیسینی فرق کون هبادته
آلشديرمش اولورسه استعداد تعبدده انبساط
و یرمش و تارکیت استعدادینی ضعیف
دوشورمش اوله جفندن اندن صکره آرتقی
الی نه-ایه هپ او استعداد غالب کندیی
غلبه سنده دوام ایده کیدر . فرق کون ترک
تعبد ایله تارکیت استعدادی منبسط اولدیغی
حالده ايسه تعبد استعدادی مغلوب اوله رق
آرتقی حریفک آلی سجدده به کلمک کوچ
اولور .

اختیار و اراده سنی تغلیطات نفسانییه
قایدیره یوبده الهامات ربانییه تلقییه

آلشمق ایچون جبر نفس ایدیشه « مجاهده »
نفسیه « دیمش-لردر . ایشنه » تزکیه « بو
مجاهدهنك اثری اولدیغی کی « تزکیه »
دخی آنك نتیجه سی اولور .

تغلیطات نفسانیه نه اولدقلرینی و
الهامات ربانیه ایسه نه دن عبارت بولندقلرینی
بیلیدرکه اییسینی ترجیح ایدیم دیر ائکن
فناسنه میدان آچلش اولسون . اوله دکلئ ؟
حالبوکه بو ایکی شئیك آردسنی فرق اینك
اصلا کوچ دکلدر . تعریفات و اشارات
دورا دوره بیله لزوم کوستره جك قدر معلق
دکلدر . انسانك دروننه طوغان شی
نتیجه سنده یا بر مضرت تولید ایده جك
و یا خود هیچ فائده سی اوله میده جق احکامدن
ایسه تغلیطاتدن عبارت اولدیغنه شبهه

قالز . ذاتاً بوبله بر تغلیط انسانه واقع اولور
اولز الهام دخی یلدرم کبی بنیشوب او
شیئک تغلیطادن اولدیغنی اخطار ایلر .
نصل که الهاماندن اولان احکام حسنه دن بر
شی انسانک وارد خاطری اولور سه تغلیط
دخی در حال ینشهرک او حکم حسنک هر
نه قدر سیئاتدن اولدیغنی ادما ایده مزایسه ده
موجبجه حرکت کو یا اثر حاققت ایمش کبی
انسانک ذهنی چلم که غیرت ایدر . کرک
ای و کرک کوتو هیچ بر حال و حرکت اوله .
مز که انسانا نک ایله کنی و کوتو لکنی او فاجقی
اولسون رمحا که ایتیمینجه اجرا ایلسون . بلا
تأمل ولا محاکمه هر شیئی یابی و یرمک علی
الدوام عیثله اشتغال دیمک اولوب بوا یسه
یا بجانین کاریدرو یا خود چو جعفر احوالی ا

انسان اولادی میانده رشید و عاقل
 او کو بده از چوق مجاهده نفسیه ده بولما.
 مش و نفسیه گاه غالب و گاه مغلوب ودها
 طوغریسی اکثریا مغلوب اولما مش هیچ بر
 آدم تصور اولنه مز . بوجاهده نك بوجا .
 كه نك ایدلدیکی برده « وجدان » دیدیکمز
 شیدر كه بر شئك حق و صواب اولان جهتنی
 کمال بیطرفی و استقلال ایله بولسی دیمکدر .
 وجدانی انسان ایچنده بر بشقه انسان
 عد ایدنلر بك بیولك بر تدقیق نفس و فقیتنی
 کو سترمش اولورلر . انسان هر مسئله ده
 حقسنراغی کندیسندن دفعه چالشه رق
 هیچ اولمز ایسه کندیسنی معذور اولسون
 کورمکه نه قدر بذل مجهود ایلیه جك اولسه

وجدان بوجه دلک هیچ بر بسنه قولاق
ویرمیدرک او مسئله ده کی حق منافی صورته
چار یار .

محکمه وجدانک انسانه تعیین ایلدیکی
جزا « ندامت » در . هیچ بر ایشندن
نادم اولماش و دائمی یابدیغنی هین صواب
اولق اوزره تلقی ایتش آدم اولورمی ؟
مادام که انسان پک چوق حرکاتدن طولابی
نادم اولمشدر دیمکدر که محکمه وجدانده
بر محاکمه یه دوچار اولمشدر .

مادام که بویله بر محاکمه یه دوچار اولمشدر
بودخی دیمکدر که انسان هر هانکی بر مسئله ده
الهاماتک عکسنه حرکتی ارتکاب ایلوب ده
او حرکتک ابتدا سنده بالاده تعریف ایلدیگمز
ایلت موازنت و محاکمه سنده مغلوب اولمشدر .

مجاهده نفسیه و محاکمه وجدانیه
 وانلک نتیجه سی اولان ندامت کی مسائل
 پیسقولو ژیقیه نلک نه قدر غریب و عجیب
 اولدقلرینی شمدی شو سطرلری اوقورایکن
 دخی موازنه ایچون ندامتله کزدن بریسی
 درخاطر ایدکز • یالکز ندامتی تخطر ایدر
 ایسه کز اولباید کی محاکمه وجدانیه کزی
 ومجاهده نفسیه کزی بالطبع تکرار ایتش
 اولورسکز • بوده انسان ایچون بر جبلت
 غریبه درکه کچمش زمانک ندامتی خاطره
 کلور کلز تغلیطات نفسانیه درحال خیر
 تلندرک اوندامتک واقع وصحیح اولدیغنی
 وموجب ندامت اولان ایشک پک اعلا پک
 طوغری اولدیغنی حالا اثباته بر غیرت جدیه

ایله مسارعت کوس-تر . بونده دخی
 بر حکمت تغلیطیه واردر . او ایسه شاید
 ندامتکز سزه بر عبرت و یرو بده بردها عینی
 حرکت س-بئه بی ارتکاب ایتمز سکز دیه حرکات
 آتیه کزده دخی تغلیطات نفسانیه نك سزی
 مستعد بولند رقی ایستمندن عبارتدو .

باقکز هر کسده وقوعه کلان قصور لر دن
 اولقی اوزره بر قصور ك موجب اولدیغی
 ندامتی در خاطر ایدم ده محاکمه وجدانیه به
 و مجاهده نفسانیه به قدر مسئله نك نصل نحدد
 ایلدیکنه بر دقت ایدم . دیه لم که :

فلانجه مسئله ده فلانجه آدمك کو کلنی
 قردیغهمزه ای ایتمدك . زوالی آد مجکز بك
 مجزون اولدی .

بوندامت واقع اولور اولمز تغلیطات

نفسانیه دخی او یانور • بزه دیرکه « آدم
 سنده ! کوکلی قیریله جق ایدیسه مجادله به
 کیر شماملی ایدی » بزد برزکه مباحه شه بی مجادله
 صـ ورتنه تحویل ابدن او دکدر • بزز •
 حتی او مجادله به باشلامش اولسه ایدی بیله
 بز آکا او یماملی ایدک • لازمه انسانیت
 و مروت بونی اقتضا اینزمی؟ نفس بزه دیرکه:
 « خیر خیر آنک کو ستر دیکی سببیت اوزرینه
 بزه قابله لازمه سنده بولنسه ایدک مسکنتمزه
 حل اولنور ایدی »

ایشته بر ندامت خاطره کلور کلز بوبله
 تغلب طات نفسانیه ایله اره مزده درحال
 بر مناظره آجیله رق هم ده بیـ و دجکه بیور
 و نفس بزی خطا مزده حقی و هیچ اولمزایسه
 معذور کو ستر و لئایچون بنـ و ن احتمالاتی

اور ته به قویه رق محکمه و وجدان ایسه بونلرک
 هیچ بر یسنى قبول ایتیم۔ وب قصہ۔ ورمزی
 یوزمزه چار پار • او قدر مضطرب اولورز
 که او قصوری ایتدی کمز کونکی اضطرابک ده
 درجه سنی بکهرک حادثا کندی کنیدی بزدن
 اوتانور مشجحه سنه یوزمزی اوتہ طرفه چو
 یرہ جکمز کلور • کوکلنی قیردیغمز آدم
 او آنده یانمزه کله جک اولسه تغلیطات
 نفسانیه نه قدر خلبه به چالیشور سه چالیشون
 قولاق ویرمیه رک بهمه حال عذر لر دیله مکه
 مسارعت کوستر ایدک •

ایمدی انسان بونداملره دوچار اولماق
 ایچون هر حال و حرکتک دها ابتدا سنده
 نفسیله بالمجاهده انک سه وقتنه قابله فیه خیرت
 ایدر و پوپولده کی بمجاهدات آرتدقجه

فالیبت الہام جہتندہ قالب نفس ایسہ
مفلو بیتی حس ایده ایده نہایت سہ سنی
کسمکہ مجبور اولور .

اہل حال اولور مجاہدہ نفسیہ دن هیچ
بر زمان خالی قالمز . انک ایچہ وندرکہ
معاملات ظاہرہ لرنده بیله حبل مناسبات
بشریہ لری بر قیلدن عبارت اولسہ دخی
انی قیرمیوب محافظہ ایدرلر . اہل حال
اولمیان ارباب غفلت ایسہ مجاہدات نفسانیہ
ایله ترکی ایتماش اولدقلرندن ناسلہ معاملات
عادیہ لرنده بیله حبل مناسبات بشریہ لری
برنجیر دخی اولسہ انی دہ قیرارلر . ایشتہ
حکیم دقیقہ اندیش حضرت سعدی :

« دو صاحب بدل نکہ دارند موی بی »

« ہم بدون سرکشی و آزر م جو بی »

« واکر از هر دو جانب جاهلانند »

« اگر زنجیر باشد بکسلانند »

سوزینی بومناده سولاشدر .

شو مجتمزده بورایه قدر سردا یلدیکمز

مقایساتده کی تفصیلات « تزکیه و تذکیه » دن

عبارت بولنان سرلوحه من مقصدینی بسط

و تمهیده کفایت الیشدر ظن ایدرز . تزکیه

نفس انسانک ذکا و عرفانی آرتیره رق

ادنای امورده بیله عواقبی در حال نظر

عبرتیه الور . و بحالده تغلیطات نفسانیه

نه قدر یاغره لر ایتش اولسه هیچ بریسنک

اهمیتی اوله میسوب عارف اولان هپ کندی

عرفانک مقتضاسنه توفیق معامله ایلر .

دائما مجاهده حالنده بولنان انسانک هپ

مهیبط الهمات ربانیه اولمه استعدادی آرتیره رق

وہی تغلیطات نفسانیہ قوتدن دوشدہ رک
 نہایت اوانسان بر درجہ کمالی بولور کہ انک
 اودر جہ سی حقیقہٴ مرتبہٴ بشریہ نک فوقی
 اولوب اکر فیاض ربانی دخی یارلق ایدر
 ایسہ ذوقنی اور و بالیلرک هنوز اکلا یہ مامش
 اولدقلری بر طبقہٴ عالیہ یہ دخی وصولک ممکن
 اولدیغی تحققی ایدر • فقط انسانلرک یوزده
 قاجی بوجاہدہ یہ موفق اولہ یلیور؟ یوزده
 دکل بیکدہ و حتی اون بیکدہ یوز بیکدہ قاجنک
 بوجاہدہ یہ موقعیتی سؤال ایملش اولسدق
 ینہ بعید دکلدر • زیرا بوباہدہ کی اقلیت حقیقہٴ
 شایستہٴ مبالغہ در •

انسان اوغلی قولای قولای مجاہدہ
 نفسیہ یہ موفق اولہ یلسہ ایدی ہر شریعتک
 عبادت و طاعتی او قدر قوتلی اساسلر اوزرینہ

تأسیس اینجمنه لزومی قالورایدی؟ انسانی
هم ده عوامه وارنجده به قدر هر کسی مجاهده به
الشذیرقی ایچون درلو درلو طرق طاعات
کشادینه لزوم حقیقی کورلش و بوبابده کی
حکمت ایسه هرکونه اعتراضدن مصون
بولنمشدر .

بافکر عبادت و طاعتک مجاهده نفسیه به
نصل یاردیم ایلدیکنی بر بحث مستقل صورتده
براز شرحه کیریشه لم ده کویا هرکون کوز
لرمزك اوکنده طور مقدن ناشی شایان بحث
اولیان بدیم یاتدن معدود بر شیده دخی نه لطیف
حکمتلر اولدیغنی کوره لم . فقط عبادتک
مجاهده نفسیه به یاردیمی طبیعت بشریه
اوزرنده بر تأثیر دیمک اولوب بو حالده ایسه
عبادتک دخی بر امر طبیعی اولسی لازم کله .

جکندن اول امرده مسئله نك بو جهتی
حل ایدم :

بحث

۹

« عبادت طبیعیاتند »

بعض مباحثزده اولدیفی کی بو بحثده
دخی سرلو حله مزی بر جله مسئله سؤالیه
صورتیه قویوبده « عبادت انسان
ایچون طبیعی دکلیدر ؟ » دیهجک اولسه
ایدک یالکز ظواهر و سطحیاتدن استخراج
احکامه چالشاندر درحال « دکلیدر ! »
جوابی و برهرك جوابلری تأیید ایچون
دخی اوله برطاق حرکات ظاهره مجبورونک
انسان ایچون اصلا طبیعی اوله میده جغنی
درمیان ایدر لر ایدی . بو حالده مسئله نك

حلی اولقی اوزره عبادتک انسان ایچون
 طبیعی وجبلی اولدیغنی سرلوحه مزده
 کورنجه مطلقا استغراب ایتش اولمری لازم
 کلور . بز ایسه بواسطه تغرابدن ده ازیاده
 ممنون اولورز . زیر اواقع اولان استغرابلری
 اوزرینه مسئله نك صورت حلنه ده ازیاده
 اهمیتله و دقتله نظر ایدرلر .

اثبات مدعا یه شو یوزدن بدأ ایدم که :

عبادتک طبیعت و جبلت بشریه مقتضا .

سندن اولدیغنی انکاره میدان اولقی ایچون
 بعضی سطحی فیلسوفلرک یابدقلری وجهله
 نظر حکمتده عبادتک لزومی اولدیغنی روایت
 ایتک مادتا یالان سـ و یلک و یا خود حکما
 کرچکدن عبادتی رد ایتش ظن ایلمک
 حکمتی ده حکمانک احوالی ده بیلما مکر .

چین کبی انک قدیم برملنک قونفوسیوس
 کبی جدأ حقیقت بین اولان حکیمی دیانت
 چینیه نك امر ایلمدیکی مراسم عباداتی تأسیس
 ایشله در . یونان قدیم حکیماسی کندی
 دینلرنجه لازم کلان عباداتی اجرا و ایفا
 ایدرلرایدی . حتی معلم کل سقراط دیانت
 قدیمه نك امر ایلمدیکی مراسم عبودیتی ایفا
 ایتمهکله اهدامه حکم اولندی که ایشک بو
 درجه سی یونان قدیمه فلاسفه نك دخی
 عبادته نه قدر مجبور عد ایدلدیکنی موازنه به
 مدار اولور . حالبوکه سقراط یونان قدیمک
 خرافاتدن عبارت بولنان دیانته اتباع ایتمدی
 ایسه اصل کائناتک خالق اعظمی اولان حق
 جل و علی حضرتلر ینسه مرض عبودیت
 ایچون بوسرکشی حق پرستانه ده بولندی .

سقراط کبی مذهب آلهی به سالت اولنلرک
کافه سی تنزیهات رحانیه یولو و عباده
بولندقلری کبی کرک بونان و کرک روم احکمای
سائر سی دخی هپ مجبور عبادت اولمشدر .
فلاسفه میانشده یالکز کلیاً منکریندن اولنلر
ترک عبادت ایتشلر ایسه ده بونلرک حدقلری
پک آز اولدیغی کبی کنددی مساکلری دخی
ایرولیه دیوب نهایت جله نل منکرو مجهولی
اولمش قالمشدر .

انسانلر ایچون برش-یتک طبیعی اولد .
یغی نه ایله اثبات اولنور ؟ بو سه-ؤاله الک
شامل بر جواب اولقی اوزره دنیلی-ورکه:
اخرک تعلیمه محتاج اولقسزین انسانلرک
کندی کندیلرینه لزوم و احتیاج حس ایلد
کلری شیلر طبیعاندلرلر . مثلاً طهام اینک

و صوغ و قدن صیقاقدن بیرار اولمق کبی که
 بو لزوملر بو احتیاجلر کیمسه نك تعلیم و تفهیمه
 وابسته اولمقمنزین هب کنددی کندیمه
 هیان اولملردر .

فقط اکل و شرب کبی شیلوک الک قبا
 الک مادی طبیعیاتدن اولدقلرینی نظر دقتدن
 اوزاق طوته جقمی زنا بونکله برابر بونکی
 اکل و شربمز بونکی تلبسمز انسا انلرک
 احوال ابتدائیة وحشیه لرنده بویولده کی
 طبیعیاتنک عینیدر دیه ادما ایده یلورمی ز?
 بو کون بر کیمسه نك جانی اعلا و مصنع
 بر طعام ایسه تراپسه پک طبیعی بولورز .
 مثلا « بیچاره نك جانی مکمل بر صابغی
 بورمه ایستمش . بو آرزو ایسه طبیعیدر »
 دیرز . حالبوکه بر یوزی عظیم بر بالسطه

کیرمەدک اورمان وانسان اولادی دخی
 حکمانک دیدکری کبی آنک ایچنەدە طوتە
 بیلدیکی حیوانی ویاخود اغاجلردن دوشیرە
 بیلدیکی میوہی ویا یردن چیقارە بیلدیکی
 کوکری یمک ایلە متعیش بر سوری حیوان
 ایکن جانی صـار یغی بورمە ویاخـود
 کشکول فقرا کبی شیر ایستیه بیلورمی
 ابدی؟

دیمک اولیورکە طبیعیات دنیـلان شی
 انسانک ترقیات مادیه وەعنـویە سنجـە
 منبـەط اولور بر کیفیت ایمش • مثـلا
 موسیقینک انسان ایچون طبیعی اولدیغنه
 مادیون حکمانک دخی اعتراضلری بو قدر •
 انسانلرده کی شو جبلت موسیقیدە بی اثبات
 ایچـون دەرلرکە ال زیادە بدویت وحتی

وحشت حالنده بولنان انسا نلرده دخی ای
کو تو بر نغمه پردازلق واردر .

اکا هیچ شبهه یوق . فقط آنلرک
موسیقی نه شمدیکی او پرالر کبی ایدی
نده شمدیکی پر یمادونالر قونترالن-ولر کبی
تغنی ایدرلر ایدی . حوایج اطعامیه لری نه .
قدر ساده ایسه حوایج موسیقیه لری دخی
او نسبتده ایدی . نسل که الیوم اقوام
وحش-یه ده هب بونستی کور مکده یز .

طبیعیات بشریه بی آراشدیر دقچه طبیعی
دنیلان شیلرک بلا تعلیم انسا نلر طرفندن لزومی
حس اولنانلردن عبارت بولندیغی حقنده کی
تعریفک افرادینی جامع اولمدیغی میدانه
چقیورمی ؟ زیرا ایشته موسیقینک طبیعی
اولدیغی علی العموم مصدق و معترف بولند.

بغی حالده بو فنك کلی تعلیمه احتیاج کو .
 ستردیکی دخی بدیم-ساتندرد . او حالده
 طبیعیاتك افرادینی کاملاً جامع بر تعریفی
 اولم-قی اوزره دیه ج-کزکه : یر یوزنده
 منتشر انسانلرك کافدسی نزدنده حس
 اولنان شیلر طبیعیدر .

بو تعریفی قبول ایدر ایسهك برچوق
 شیلر بولورز و آنلری اوقدر طبیعی کورو
 رزکه آره یره اصلاً تعلیم کیرمدیکی حالده
 عموم نوع بشرک اولیابده بر قاعده مطرده به
 اتباع ایلدکارینی مشاهده ایلرز . مثلاً
 بر آجی حس ایدنلرك « آی ! » دیملی کی
 که بیکرجه لسانلرك اختلافرندن قطع
 نظر دنیاتك هر طرفنده انسانلرك بر طرفلی
 آجینجه « آی » دیه اعلان اضطراب ایدر .

طبیعیاتی بو درجه یه قدر بسط ایلد کدن
صکره عبادتک انسا نر ایچون الک طبیعی
بر شی اولدیغنه شبهه بیله قالماش اولور .
زیرا افریقا و امریقانک الک وحشی ملنلری
نزدنده بیله قدر تلری یتدیکی درجه لرده بر نوع
عبادت کورلمشدر . کیمسی بر اغاجی کیمسی
بر قیابی معبدا یدرک اورالده اللهه یالوار مقده
ورجالرینی قبول ایچون درجه وحشتلرینه
کوره انسان قر بانه قدر وار مقده درلر .
الیوم وحشی متمدن کافه ملنلر نزدنده عبادت
بلا استننا بو قدر عمومی و بناء علیه
طبیعی اولدیغی کبی الک قدیم زمانلر دهری ده
بو حال عموماً کورلمشدر . همده هر عبادت
ایدنک کوزلری و قلباً توجهی سمت سمایه
اولقی عمومی و طبیعی اولمندن اقتضا ایدر .

ایشته عبادتک طبیعی اولمی بوقدر
 باهر ایکن ینسه عبادتک طبیعی اولدیغنی
 ادعا بدوب طور مقی آرتق بر مکا بره صایلمور .
 بو مکا بره دخی مجرد ادیانہ قارشو و بر خصوص
 مت حبیبہ دن بشقه هیچ برشیدن نشأت
 ایتمز .

اگر عبادت انسانلر ایچون طبیعی
 وجبلی اولمسه ایدی تزکیه بشریه ایچون
 هیچ بر تأیری اوله ماق لازم کلور ایدی .
 بو تأیرک محقق اولمی دخی عبادتک
 طبیعی اولدیغنی بشقه جه انبات ایدر بر
 برهان مادیدر . ایمدی عبادتک مجاہدہ
 نفسیه به نصل یاردیم ایلدیکنی بوندن صکره
 کورہلم :

« عبادت فجاهده نفسیه به نصل »

« یار دیم ایدر »

بوندن مقدم بر مجتهد دیمش ایدک که
 تزکیه نفس ایچون انسان تغلیطات نفسا .
 نیه به اصلا میدان و یرمیوب طبع بشرده
 الهامات ربانیه بی حسن تلقی به اولان استعدا
 دی دائما منبسط ایتکه چالشملیدر . بو
 بومساعیده عبادتدن زیاده انسانک ایشنه یارایه .
 بیله جک بشقه هیچ بر واسطه اوله بیلور می ؟
 هر هانکی دینده اولور ایسه او .
 لسون عبادت محضالوجه الله اختیار اولنور
 برشیدر . موقع عبادتده بولنان انسان کندینی
 طوغری بدن طوغری به حضور معنوی ربانیده

بولور . حالبوکه انسان قسمی الله-دن
 بشقه-ینه کندی بنی نوع-دن بر پی-وک
 حضورده بولنسه-ه بيله مخالف ادب بر حال
 وحرکنده بولنامق ایچون اولانجه قوتيله
 جبر نفس ایدر . مثلاً قواعد صحیحه
 آدمیت و انسانیت-ه موافق اولیان ومع هذا
 نفس طرفدن دائماً توصیه ایدلایکدن خالی
 قالمیان منہیات و مستکرها-دن برشی یا پاماق
 ایچون انسان دائماً قتلی طور انور .

حالبوکه حضور او یله بنی نوع-دن
 اولان بیوکلرک دکل جناب حقک حضوری
 اولدیغی حالده انسانک دها بیوک بردقتله
 طور انمسی لازم کلزمی ؟ بنی نوع-دن اولان
 بیوکلر بزم یالکز ظواهر ممزی کوروب
 بو اطنمزی کوره مدکلرندن آنلر حضورنده

بالکز ظاهری و مایه بدن احتراز و احتیاط
ایده رک باطنی از کمافی السابق چیت چار شیمی
کبی اولور سه بر باس کور میز . اما حق تعالی
حضرت لری ظاهری ده باطنی ده پیلد کلرندن
آنک ' حضورنده ظاهر آنصل بیونمزی بو کوب
شرمسارانه بر طور ایله طورر ایسه که
باطنزدن دخی تغلیطات نفسانیه بی ازاله ایده رک
علی قدر الامکان حضور باری به بر قلب پاک
ایله چیمه غیرت ایدرز .

شو مجبوریت دخی بر مجبوریت طبیعی
اولد یغندن هر بری طبیعی اولان عموم ادیانده
بولندیغی کبی آیات صحیح و منزله سماویه ایله
موضوع و حق اولان بر دین نصل دهاز یاده
طبیعی ایسه اودینک رسم عبادات و طاماتنده
بو یله تصحیح ظاهر و باطن امرنده کی مجبور.

یت دخی دها طبیعی و دها قوی اولور .
ایمدی انسان هر عبادتده تغلیطات
نفسانیه بی منع ایده ایده آرتقی بو قوه وسوا
سینه بی بالکلیه حکمدن دوشورمش اوله .
جفی کبی اکا مقابل الهامات ربانیه تلقیاتنه
اولان استعدادی دخی آرتدیره آرتدیره دها
زیاده تزکیه نفس ایتمی ده مادتا مرتبه تحققه
وارر .

اما حین عبادتده کرک حرکات ظاهره
و کرک تهیات باطنه جه شو و دقایقه رعایت
ایدلیه جک اولور سه او یولده ایدیلان
عبادت عماد دین اولان نماز بیله اولسه
« سر بزمن دم به و امیکنند » توصیفده سزا
کور یلوب عبادتدن بیله مدود اوله من .
عبادتده هم ذکر هم فکر شرطدر که ذکر

ایشته حرکات ظاهره نك ترتیباتی ایجاب
ایلیوب فکر ایسه حین عبادته قلبی
وذهنی تغلیطاندن بالکلیه قورتاروب انجق
جناب حقه حصر و تخصیص ایلیکی اقتضا
ایتدیرر • قلب بو « رابطه » به الشد قدن
صکره بردها اندن آیر یله مزکه تغلیطات
نفسانیه او قلبه کیر مکه بول بوله یلسون •
عبادت و اطاعتک هر هانکی دینده
اولور سه اولسون محضاً لوجه الله اولد .
یعنی و بوحالده عبادت و اطاعت لرك هر
نوعنده قلبی حق تعالی به ربط ایله تغلیطات
نفسانیه به بول ویر مامک غیرتی بالطبع موجود
اوله جفنی حکم ایدیشمزدن بتون دینلری
نظر مساواتله کور مکده بولاندیغمز ا کلا .
شلسون • بالعکس مسئله بو نقطه نظر دن

تلقى اول نور ايسه نظرلرمزده ديتزك علو
 قدر و منزلتي برفاندها آرتار . زيرا بر كره
 مراق ايديلوبده ملل سارنهك وازجمله
 انلك اكلى اولان نصارانك عبادتلى نه دن
 عبارت اولديغنى اوكرنملى . صكرده بزم
 اعظم عبادتمز اولان نمازك ايكي ركعتنى
 كوزجه بر تدقيق ايتلى . تسبيحك فاتحه
 شريفه نك ركوع و سجودده كي تنزيهاتك
 تشهدده كي تحياتك صلواتلك معنالىنى
 كوزجه تفكر ايتلى . ديتز ايله سويلديكمز
 بو كلمات مباركه نك معنالى فكرده و تاثير
 لرى دخی قلبده اولديغنى حالده ارتقى نماز
 قيلار ايكن بر آدده تغليطات نفسانيه نك
 بول بوله بيلمس نه فصل امكان و يريلور ؟
 بو تركيه نفسيه اوقات خسه ده تكرار ايتد.

بجه انسان ايچون الهامات ربانيه بي حسن
 تلقى استعدادلى منبسط اولد قجه اولور ؟
 شمدى برده تارك عبادات اولان انسا
 نى دوشونملى كه عمر نده نه تغليطات نفسانيه بي
 دوشونمكه در نده الهامات ربانيه بي اذاتاً
 بو ترك فكر نفسك برنجى ارزوسى دكليدر ؟
 انسانه بر كره بو قيد سزلق كلنجه ميدان
 بالكليه ميدان تغليطات اولوب اره لغده بر كره
 قلبه حسيات حسنه كله جك اولورده
 انسان « شوده شويله اولماملى ايدى . هوا .
 فى انسانيت اولمقى اوزره شويله اولملى
 ايدى » ديه جك اولور سه در حال نفس
 خروره كله رك انسانى مادتا تحميقه قدر
 وارر و او اثر الهامى همان محوايدر .
 امان يارب ! انسانه بر كره بو آ ز غللقى

كلورسه انسا نلقدن مادتا نه قدر تيساعد
 ايلبور ! انعامدن بيله في الحقيقه اضل
 اوليور . زيرا اويله بر آدم بتون نوع
 بشرك عنايتنه مظهر اولسه ايلك قدرى
 بيلك شانندن اوله ميه جنى ايجونينه بشريتك
 دشمنى اوليور . بشر بته كوردىكى اذنا
 قصورلى بيله بيلك يوك لطفله فدا ايده .
 ميهرك هب او قصورلك منقدى اوليور .
 يالكز بر ادمدن بيلك رجه عنايت كوروبده
 يالكز بر فناقى كورسه بونجه عنايتلك كافه .
 سنى درحال اونوتوب يالكز او برفنالفك
 اوتانمىسز بن انتقامنى المغه قدر واريور .
 كنديسى عالمه وانسانيتنه خدمندن بالكيه
 مستناعد ايدرك جهالك كنديسنه مسخر
 اولمىسنى ارزو درجه لرى بوليور . نفع عالم

ایچون بیر کوزل خدمت کورمکی نفسینه
 یدیرمدیکی حالدده کندیی نفع ذاتیمسی ایچون
 اولنجہ انک ذرہ قدرینی فدا ایدهمیهرک کمال
 حرص و تمنا لکله اسبابنه تشبث ایلدیور .

ارتق بویله بر نامردی ده مردصایق
 قابلی اولور ؟

امر تزکیه ده دها ایلرویه واروب
 ده وصول الی الہی ارہ یانلر ایسه بویله
 دنیا پرستلره قیاس قبول ایتک شوپله طور .
 سون عبادت ساده ایله متعبد اولنلره دخی
 قیاس ایدیلہ میهرک انلر ترک ماسوی ونجرد
 مراتب نه ایاق اتی-ورلرکه نتیجہ مزی الہ
 المقسزین بو بابده کی ملاحظات قاصرانه .
 مزی دخی قارئلر مزی نظر حسن قبوللرینه
 عرض ایدہام :

ترك ماسوى و مجرد

انسان براز كنديسى بوقلايوب دوشو
نه جك اولورسه كورر كه تغليطات نفسانيه به
ميدان اچغه سبب اولان شى علائق بشر.
يه در . مال و جاه و اولاد و هـيال كـي
علائق دنيو به دن هر برى انساني كرك
حسن و كرك سوء تاثراته دوچار ائمه نك
اسباب اصليه سى اولوب بو تاثرات
ايسه انبساطه كلنجه انسان ايچون هر
برى برر مدار اعظم تغليط اولمقدن كيرو
قالز .

تدقيقده براز دها ايلرو به كيديله جك
اولورسه علائق دنيو به نك دكل مشاهدات

مادیه خارجیہ نك بیه مانع الہام و مؤید
تغلیطات اولدیغی تحقیق ایلر • خارجی مشا •
هداندن هر بری انسانده یکیدن یکی به برر فکر
اویاندرمغه • سبب اوله رق مثلاً النده قلم
اولدیغی حالده ذهننی بر نقطه یه حصر ایله
کندینجه مهم بر مسئله بی حل ایچون دریای
تأمل و ملاحظه یه طالمش کیتش اولان
انسانك کوزینه بر ازلق ایکی • یکك
معانقده سی ایلیشور ایلیشمز ذهنده اولان
شیلرک کافه سی برانده کیدرک نهایت سینکر
تماشاسی بیدکدن صکره انسان دهنی دوشو •
نیورایدك؟ دیه ایلاک دوشونجه سنی کندی
کندیسنه صورارده ینه بولوب درخاطر
ایده مز •

مسائل دقیقه ایله اوغراشان بر حکیم

وادیات عالیله ایلله اشه تغال ایدن برادیب
 کندی کوزلری او کنده ذهننی شاشیرته جق
 شیلر بولنماسنی وقولاقلرینه مالایعنی سوزلر
 کلامسنی آرزو ایلدیکندن مشه کلنی حل
 ایچون هپ سه کوت وسه کون ایسه تر .
 زیرا هر درلو مسموعات و مشاهدات انک
 ذهننی نصب و تخصیص ایتش اولدیغنی
 نقطه دن تبعید ایلله جک بررمدار تغلیطدر .
 کورولتی باطردی شمانه ولوله ایچنده درت
 قلم رقدن عبارت بر حساب یا بمق ایکی بیتدن
 عبارت بر شعر سه وینک عادتا هر یکینک
 کاری اولمیوب بعض شمانه ایچنده دخی بو
 مثللو مشاغل فکر یه ده بولنه بیلمکه مقتدر
 اولانلر ایسه مطلقا او کورولتیله قولاق ویرما .
 مکه یعنی مسموعات و مشاهدات مذ کوره بی

کندی نظر نده کائن لم یکن حکمنه قویغه
مقدر اولنلردر که بو حال سائرلرینک بر
سکون و سکوت اره مغه اولان احتیاجلریله
انک کندیسنی مجاهدات و مسموعات معجزه
دن خارج طوته بیلسی حکمنه هب بر مساوات
حاصل ایدر .

مشاهدات و مسموعات حادیه نک پیله
امر تغلیطده تأثیری بو درجه لره واردیغی
حالده علائق مهمه دنیویه نک نه قدر تأثیری
اوله جغی بردها ملاحظه یه شایان اولدور .
اولادندن بر یسی خسته و یاخود وفات
ایتمش و یا قاریسی طرفندن خیانت کورمش
وبغیر حق منصبندن اقبالندن آیرلمش و یاخود
بیولر بر مال غائب ایلمش اولان انسان بر فائره
تأثر ایله چایر چایر یاندیغی حالده ذهننی بو

تغلیطات عظیمه دن قورتاروب و طوپلایوب
 ده الهامات ربانیه نقطه لرندن بریسنه
 حصر ایده بیلک قابلی اولور؟ بو منلو
 علائق عظیمه دنیویه نك موجب پریشانی
 افکار اولان تغلیطات عظیمه سی بر چوق
 تسلیاتله بر طرف اولیجه او انسانده سکون
 قلب و صفای خاطر ارمق عادت محالاتند.
 علائق دنیویه نك امر تغلیطده نه بولک
 تأثیری اولدیغنی دهها زیاده حساس بر میرانله
 موازنه ایتک ایچون نظر دقتی بر دهها
 کیرویه ارجاع ایده لم . یوقاروده دیمش ایدک
 که مسائل دقیقه ایله اوغراشان مسمومات
 و مشاهدات مغلطه دن کنديسنی قورتارمق
 ایستر . تغلیطک بو صورت ناز که سنی بر دیگر
 جهت دن دخی تدقیق ایلمه لم :

انسان حل مشکلات مهمه ايله اوغرا -
 شديغي زمان ذهني فكريني نصل استخدام
 ايلديكنه بردقت ايتليدر . باقليدركه ذهني
 بشقه هيچ بر طرفه آغنامق سربن هپ مطلوبي
 اولان نقطه ايله شغال ايله يليورمي؟ ايله -
 ميورمي؟

ذهني محسراً بر نقطه اوزرنده اشغال
 ايدوب ده بشقه شـ يلمري ذهنيده اوغرا تمامه
 مقتدر اوله حق انسان ميل يونده بر بولانه مز -
 مطلقاً ذهـ ن بر سينكك بر تك كوزي بال
 كوجي شكلنده اوله رق طقهـ وز يك كوزه
 منقسم اولسي نقطه صندن طونديره رق صنعت
 كامله سبحانه اوزرينه درين وطاطلي بر
 حيرته طالهيم دير كن ذهني بو كوزلرك كويچ
 (۶)

شکلنده او لمسه ندن آری قوا شده آندن باله
 وفي الحال حلوايه انتقال ایدمرك بر آره لقی
 دخی قائن والده سـنك درت کون اول
 یامش اولدیغی حلوانك مـبـانه سی یانمش
 بولمىندن طولایی ایتدکری غوغایی نخطر
 ایتدکله درت کون اولکی حدتی عـودت
 ایدمرك قدرت بالغه صدانیه حیران اوله یم
 دیرکن راعلا نجبید حدتله بتون بتون اولکی
 چیغرنندن چیقار کیدر • بومثالو حالرذه نلر
 یله مشغول اولـمرك هر زمان استغرا بلربنی
 موجب اوله جق درجه لرده کثیر الو قوعدر •
 ابدی حارجدن برمشاهـده ویاخـود
 برسماع انسانی تغلیط ایتیه جك اولدیغی
 حالده بیه قوه تغلیطیه انسانی اشغال ایچون
 کند ی کند یسنه بومثالو سائل تغلیطیه

بولور چیتارر ده انسانی زردن زردیه آتار
ایسه برده علائق دنیویه نك ایجاب ایلدیکی
یوک یوک انتریق-ه لر ایچنده بولنان آدمده
تمامیت فکر نصل میسر اولور ؟

مشغولیت فکریه ایله اشتغال ایدن برآدم
برآرهلای کیمجه یار یسنندن صکره برکوزل
اویقودن اویانوب یتاغی ایچنده هم ده قراکاتده
اوله رق اوتوره جق و کندی کند یسنه دو
شونه جک اولسه ذهنه نه لر کور ! نه کو
زل سانحاته مهبط اولور ! عادتا کند یسنندن
کچمشده برعالم دیکره وارمش ظن ایدم جکی
کلور . اوزمانکی مواردات ذهنیه سنی بشقه
هیچ برزمانه قیاس ایدم . فکر ابعاد
مجرده بی جولان ایدوب ده بتون مشاهدات
حمزه سنی انسا ه کتور یورمش کبی برشیلر

اولور • ایسته اوز مان انسان یالکز بر
نقطه به حصر فکر ایتک ایسترایسه ده
قولایجه موفق اوله رق بشقه زمانلر ده
دوشونه مدیکی حل ایده مدیکی شیلری اوز
مانلردن ده پک چوق زیاده سهولتله حل
ایدر • بونک سببی نه در؟ اوآنده علائق
خارجیه دن ممکن مرتبه تجرد ایتش وکنه دی
کنندیسنه قالمش اولاسی دکلیدر؟

فیلسوفلر شاعرلر رساملر بسته کارلر
اکثر یا لایقید و لا ابالی آدهلر اولورلر • بونلرده
علائق دنیوییه سائر آدهلرده اولدیغی قدر
حکم سوره مز • ثروت و سامان اولاد
و عیال رتبه و جاه اصحابندن اولسه لر دخی
علائق مذکوره آنلرک فکرلر بنی تمامیه
محکوم ایده مز • بوايسه مساکلری حسابیه

اوته دنبری کندیلر بی - لائیق مذکورەنک
 نھکمەدن قورتارمغه غەیرت ایده ایده بر
 درجه به قدر موفق دخی اولمش بولمزلندن
 نشأت ایدر . بیک درلو تغلیطات ذهنی
 پنجه نھکمی آلتندە ز بون ایتمش اولدیغی بر
 زمانده یوکسک براخاچدن دوشن الما نظر
 حکمتی جلب ایدوبده جاذبۂ ارض و
 سقوط اجسام قانونلری کشف اولنه ییلورمی؟
 ذهن بویله بر محکومیت آلتندە ایکن انسانک
 الی واروبده « وه نوسده میلو » بی
 تراش ایلیم ییلورمی؟ بویله برز بونلقله شاعر
 بر مصراعمی سو یلیه ییلور؟ بویله بر حالده
 رسام النہ فرجه می آله ییلور؟ نفس آلمغه
 مقتدر اوله میه جق اولان بسنه کار درت
 صدایی بر 'یره کتوره رک بر اثر موسیقی بی

نصل میدانہ کتور مکہ مقتدر اولور ؟

ایشته تغلیطات نفسانیہ انسانی خط
 مظلوم بدن تحریف ایچون بویله نه قدر دقیق
 بر درجه به قدر اجرای حکم ایلدیکنه دقت
 ایلوبده بعده طول امل و حرص افراط
 وفکر عداوت واسـ تعداد اختیالات کبی
 امراض نفسانیه تک برده علائفی عظیمه
 دنیویه ایله اتحاد لری حالنده انسانی انسا -
 نلغندن نصل چیقاره جغنی دوشونمیلیر -
 ایلدی وصول الی الله غیرت مجـ اهدہ -
 کارانه سنده بولنان کبار اهل الله کندیلرینی
 ترک ماسـ وی ایله علائقندن تجریده او قدر
 همت ایلرلر و بوجا اهدہ لرندہ اورنبه ایلر و به
 دخی کیدرلر که بعض استغراق حالنده بشر -
 یتک قات قات فوقنه چیقه رق کندیلرینی

حقیقۃً ع۔ و الم دیکرده ہو اور لر • قسط
تغلیطات بونلرک دخی انکار بنی نہ براقر •
مطلقاً بر فرصت دوشور دیکہ کنڈیلر بنی
بشریت عادہ درکہ نہ ارجاع ایدرک او
فوجہ اہل حالارہ :

کمی بر طارم اہلا نشینم
کمی بر پشت بای خود ندینم
دید یرزو بو سوز دخی عین واقع
اولہرق سویلنش اولور •

تغلیطاتک پنجه تحکمنی علی قدر الاستطاعۃ
عہ اورک و نڈیلر ابلہ کیرویہ چک۔ دبرہ رک
استعداد بشری بی حسن تلقی الہامہ مہیا
ایتمکہ ہر کسک بدرجہ یہ قدر قدرتی
وارد ر • فقط ار باب مجاہدہ و کبار اہل اللہ
فیض صدائیک دخی ماونت رشاد بخشا

می ایله انسانی عادتاً انسانلی مراتبتک
 او قدر فوقه چیقار یلور که بو مرتبه به
 وصول میسر اولدیغنی کورنلر ودها طو -
 خریسی بونی کورمکه مقتدر و موفق اولنلر
 - زیرابومش - اهده دخی هر کوزه میسر
 دکدر - بر صفوت ازلیه وابدیه ایله اصطفایا
 ایتش بر امتیاز مال العال ایله من الازل الی الابد
 ممتاز بولنش اولان - عادت مند ان نوع بشر
 ایچون ملهیتک دخی فوقنده اولقی اوزره
 مهبط وحی رحانی اواقی مستبعد دکل محقق
 اولدیغنی تسلیمده اصلاً تردد ایتمز .

انسان ایچون مرتبه عادیته تک اوست
 طرفی اوله میه جغنی و هم ایله امکان نبوتی
 انکاره قدر وار انلرک بو بایده سوزلری هیچ
 اولماز ایسه سموع اوله ییلک ایچون کندی

استعدادات حسنه بشریه لر بنی نه قدر
 منبسط ایش و کندیلر بنی حکم تغلیطادن
 نه درجه به قدر قورنارمش اولمر بنی کورمک
 لازمدر . بومثلاو در بدرلرک اغلبنده ترک
 ماسوی ابله علائق خارجه دن مجرد مراتبده
 یا قلاشقی شو یله طورسون حتی ریاضت
 طایفه به پیله رعایت اولدیغنی بک چوق
 تدقیقائمز اوزرینه حکم ایده یلورز . مثلا
 بونلر بر کره کندیلر بنی بلای عیش ونوشدن
 قورنارمغه پیله مقتدر دکلدرلرکه تغلیطاته
 بالاسه تنقلال میدان حکم فرمائی بی آچه جق
 اولان شیلرک برنجیلرندن بریسی ده بو حالدر .
 آقشاملری مثلا ساعت اون بردن کیجه نک
 اوچنه دردینه قدر عشرت ایده رک بعده
 مست لایعقل ظباران و صباحلری دردخار .

دن باشنی قالدیروب کوزلرینی آچه میبسان
بر آدم کون اورتیه سنده برقاج ساعته مخصوص
اولقی اوزره تسکین مرض نچوریت ایدر
ایسه او آدم ایچون بشریت عادیه نك فوقیه
اصعاد ذهن شویله طورسون بشریت
عادیه درجه سنده دخی قالدیه رقی دهها اشا .
خیده بر در که به اینک محققدر . بو قدر خسته
بر ذهن ایله مباحث عالییه دن بحثه فصل مقتدر
اولور که حتی دقایق اسرار نبوته قدر ذهن
صار دیره بیلسون ؟

ار باب دانش ایسه عده بی لزوم ضرور .
ریسندن زیاده طولدیرمق بیله تغلیطاته
یول آچمق اولدیغنه قانع اوله رقی اکل
وشر بلرنده دائمی درجه اعتدالی ترجیح
ایتملر در . تجارب عادیه ایله اشتغال ایدلر بو

حکمت دخی اصابتنی قبول ایتشلمدر . زبر اعمده
چاتلاینجبه به قدر عملو اولوب ده بتون خدمت
وجود بلای هضمه مشغول اولدیغی زمان
ذهنک هیچ بر نقطه اوزرنده استقرار ایدمه دیکی
کورلمشدر . او حالده انسان اویقویه وار هجق
اولسه . مدھش مدھش رؤ یالر کورهرک
راحت خوابده بیله ذهنک مسـ ترج اوله .
مدیغی تحقیق ایلر .

الحاصل طبیعت بشریه ده کی تلقی
الهامات استعدادینی بسط ایدر تغلیطات
نفسانیه امراضنی منع ایچون تزکیه ابله
تذکی لازم کلجه بو بایده عبادات و طاعات
تأثیرات کلیه سی اولقی بالطبع محقق ايسوده
عبادات مذکوریه بی بر حرکت غیر اختیاریه
صورتندن قورقارقی و ذهن و فکری درجه

مطلوبه قدر اعلا و اصعاد ايتك
 ايچون انساك كنديسنى علائقى دنيوبه نك
 تحكمندن قورتارمغه وانسانلقجه استعداديني
 استحصاال ايتكه دخى غيبرت اللهـى
 لازمدر كه بلكه ديكي فيوضات الله مستفيض
 اوله يلسون .

« خانه »

بورابه قدر سردالاش اولديغمز ميا.
 حث مندرجاتنى قارئلرمن نظر محساكه لرنده
 اجمال ايدرلر ايسه لطيف بر حكمتى ميدانه
 چيقـارهش اولورلر . او حكمت ايسه
 ميليارلرجه اينـاي بشرك بر يسي ديكرينه
 مشابه اولمقى شويله طورسون هر زمانه
 كوره برتـك انسان يله كندى كنديسنه
 مشابه اولديغى والهـامات و تغاـبطات تعبير

ایلدیکمز حالر بو عدم تشابه عومینک
 درجه منی بر قاندها آرتدیره رق حقیقت
 کبری نقطه سنده دخی انسانی لری همان
 هر کسک کندیسینه بر مذهب ایدینه جکی
 درجه لوده دوچار تشتت ایلدیکی حالده
 اولیه کندی او هامنی و باخصوص بر فکر
 مریضک محصول مضری اولان او هامنی
 خله درس حکمت اوله رق صائمه چا.
 لیشان خافل و مففلارک ترهاتنه قابلیه رق
 اینای بشر ترکی وتدکی به صرف ما حاصل
 اقتدار ایلیه جک اولور سه نقطه رشادده
 بالانحداد حاصل تساوی ایتمکه قدر مقتدر
 اوله یله جکاری قضیه سندن عبارتدر که
 مسئله بو صورتله حل اولاندقدن صکره
 اختیار و اراده جزو به و یا کلیه بحثلرنده

کندی عدم مکملیت انسانیه لرندن طولایی
 مسئولیتی ذات « لایسٹل » صفات جناب
 کبریا پناهی به عطف ایتلمری برهزیان محض
 ومحض هزیان قاله جفنه اصلا شبهه قالمز .
 نوع بشرک صـورتجه اولدیغی کبی
 سیرتجه دخی یکدیگریله تخالف وتباینلمری
 بالاخره کمال فضیلت بشریه نقطه فایده سنده
 اجتماع واتحاد لرینی کندی مساعی فیوضات
 جویانه لرینک مقبولیت الهمیده تأمین مظهریت
 درجه سنده کی صافیتلمری ثمره سیله حصوله
 کورمک حکمت دقیقه وعظیمه سنده مبینی
 اولدیغی نظر حسن قبوله آلتورایسه بعض
 اوهام اربابینک کورمک وکوسترمک ایستند .
 کلری اوزره انسانلق دنیلان شی انسان
 کالک آندن نفرت ایده جکی قدر برقصور

اولاق و مقصد خلقت غیث هد اولنه جق
 قدر مناسبت سر بولنقی شویله طور سون بلیکه
 انسانلغك حقیقه درجه فیوضاتی استحصال
 ایدنلرجه بر صفای ابدی اولدیغنه و مقصد
 خلقتك ایسه حیرتفرمای عقول بشر اوله.
 جق درجه لرده حکیمانه و مکمل بولندیغنه
 ذهنلر قناعت کامله ایله قناعت ایدر .

بو حکمته و اصل اولانلر اوقیانوس
 اوزرنده کیده جکی سمتی یلوب و تعیین ایدوب
 خریطه و بوصله سی موجنبجه دومنی طو .
 فرواتهرق و روزکارینی بولدیبره رق پوپا
 یلکن کیدن ملاحینه بکزه بوبدها کند
 مزیت انسانییه سنی بیله نظر حکمتنده تعیین
 ایتماش اولنلرایسه اول اوقیانوس اوزرنده
 خریطه و بوصله سندن سمت مقصودی

استخراج و تعیین شود به طور سون سفینه سنده
 دومن بیل اولدیغنه مینی بوجالامی دخی
 یجره میه رک ریاح و امواج ک ایکی قوت
 متضاده سی آره سنده چالقانمده اولانلره
 بکزرکه اولکیلره « اوغورلر اولسون »
 دیمکه انسان تردد ایدمه جکی حالد
 ایکنجیلره « الله سلامت ویرسون » دیمکه
 بیله دبی وارهمز ، زیرا جناب حق هر
 شیده سلامتی برطاق اسبابه وابسته ایتشد
 اوکراهلرک دها بومنوطیتی بیله ذهنلرینه
 صیغیره ماش اولملری حال و طورلرندن
 مستدلدر .

« تم »

